महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे

१३२/ब, भांबुर्डा, भोसले नगर, पुणे – ४११ ००७

प्रवेश माहिती पुस्तिका २०२६-२७

महाराष्ट्र राज्यातील कृषी विद्यापीठामधील पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाचे प्रवेश

प्रवेश प्रक्रियेकरिता लिंक- **https://pg.agrimcaer.in**

<u>हेल्पलाईन क्रमांक</u>

७०६६९५१९५१

ई-मेल : edn_mcaer@rediffmail.com

दूरध्वनी : (०२०) २५५२८६८८.

संकेतस्थळ : www.mcaer.org

दि. २९ जुलै,२०२६ रोजी प्रकाशित.

(प्रवेश प्रक्रियेविषयक कायदेशीर बाबी उद्‌भवल्यास इंग्रजी माहिती पुस्तिका ग्राह्य धरण्यात येईल.)

महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे व राज्यातील चारही कृषी विद्यापीठातील
पदाधिकारी व शिक्षणाशी संबंधित अधिकारी

पदाधिकारी	नाव	दूरध्वनी क्रमांक
कुलपती व राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य	महामहिम श्री. जिष्णू देव वर्मा	०२२-२३६३२६६०
कृषी मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, प्रति-कुलपती व अध्यक्ष, महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे	मा. ॲड. दत्तात्रय भरणे	०२२-२२०२३२९४ ०२२-२२०२२४०१
उपाध्यक्ष	मा. श्री. तुषार पवार	०२०- २५५२८४८१
महासंचालक	श्री. राहुल महिवाल	०२०- २५५२८२५७
संचालक (शिक्षण)	डॉ. किशोर शिंदे	०२०- २५५२८६८८
संचालक (विस्तार शिक्षण व साधनसामुग्री विकास)	डॉ. प्रकाश सानप	०२०- २५५२८५७७
संचालक (संशोधन)	डॉ. विकास लोंढे	०२०- २५५२८६८८
सहसंचालक (प्रशासन)	श्रीमती आरती भोसले	०२०-२५५२८२०८
सहसंचालक (वित्त)	श्रीमती रूपाली कोळी	०२०-२५५२८२०८

संकेतस्थळे: www.mcaer.org & https://pg.agrimcaer.in, email: mcaer@rediffmail.com,edn_mcaer@rediffmail.com

महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी ४१३ ७२२ जि. अहिल्यानगर

१	कुलगुरु	डॉ. वि. का. खर्चे	०२४२६-२४३२०८
२	अधिष्ठाता (कृषी)	डॉ. सा. भां. खरबडे	०२४२६-२४३२२७
३	कुलसचिव	श्री. रा. भा. पाटील	०२४२६-२४३२१६
४	उपकुलसचिव (विद्या)	श्री. वि. त्र्यं. पाटील	०२४२६-२४३२१५

संकेतस्थळ: mpkv.mah.nic.in **email: dracdmpkv2013@rediffmail.com**

डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला ४४४ १०४

१	कुलगुरु	डॉ. श. रा. गडाख	०७२४-२२५८३६५
२	अधिष्ठाता (कृषी)	डॉ. दे. मो. पंचभाई	०७२४-२२५८०९३
३	कुलसचिव	श्रीमती प्रि. वि. रोडगे	०७२४-२२५८३७२
४	उपकुलसचिव (विद्या)	डॉ. स. कृ. ठाकरे	०७२४-२२५८३४८

संकेतस्थळ: www.pdkv.ac.in **email :- dyracad@pdkv.ac.in**

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी ४३१ ४०२

१	कुलगुरु	डॉ. इन्द्र मणि	०२४५२-२२३००२
२	अधिष्ठाता (कृषी)	डॉ. बा. मा. ठोंबरे	०२४५२-२२२६८७
३	कुलसचिव	श्री. पु. कों. काळे	०२४५२-२२९७५५
४	उपकुलसचिव (विद्या)	डॉ. ग. अ. भालेराव	०२४५२-२२७९००

संकेतस्थळ: mkv2.mah.nic.in **email: dy.regacad@vnmkv.ac.in**

डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली ४१५ ७१२

१	कुलगुरु	डॉ. सं. घ. भावे	०२३५८-२८२०६४
२	अधिष्ठाता (कृषी)	डॉ. स. सो. नारखेडे	०२३५८-२८४३०८
३	कुलसचिव	श्री. उ. ना. चांदिवडे	०२३५८-२८२०६५
४	उपकुलसचिव (विद्या)	श्री. सु. पं. दुसाने	०२३५८-२८२४११ विस्तार १२५

संकेतस्थळ: www.dbskkv.org **email: regrdbskkv@rediffmail.com**

महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद,

१३२/ब, भांबुर्डा, भोसलेनगर, पुणे-४११ ००७.

प्रवेश माहिती पुस्तिका २०२६-२७

महाराष्ट्र राज्यातील कृषी विद्यापीठामधील पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाचे प्रवेश

प्रस्तावना :

१.१ महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे (कृषी परिषद) ही महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे, अधिनियम, १९८३ चे कलम १२ अंतर्गत स्थापन झालेली वैधानिक संस्था आहे. राज्यातील चारही कृषी विद्यापीठांतर्गत शिक्षण, संशोधन आणि कृषी विस्तार शिक्षण कार्यामध्ये प्रभावी समन्वय घडवून आणण्याचे कार्य कृषी परिषदेमार्फत करण्यात येते. कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण १५१७/प्र.क्र.६०/७अे, दि.३०/५/२०१८ विचारात घेऊन चारही कृषी विद्यापीठांतर्गत व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश प्रक्रियेमध्ये कृषी परिषदेकडून समन्वयाचे काम करण्यात येत आहे.

१.२ कृषी परिषदेच्या ९६ व्या बैठकीतील ठराव क्र. ०४/९६/२०१८ विचारात घेऊन राज्यातील चारही कृषी विद्यापीठांतील व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया राबविण्यात येत आहे.

१.३ शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. मकृवि २०१०/प्र.क्र. १५५ / ७अे, दि.२०/१०/२०११ अन्वये शासनाने, कृषी विद्यापीठांतर्गत पदवी, पदव्युत्तर व आचार्य पदवी अभ्यासक्रमामध्ये जागांचे आरक्षण, सामाजिक आरक्षणाच्या वाटपाची कार्यपध्दती व प्रवेश कार्यपध्दती निश्चित केली आहे. तसेच पदव्युत्तर व आचार्य पदवी अभ्यासक्रमाच्या विषयांचे वाटप १०० बिंदु नामावलीच्या आधारे करणे व त्याविषयीची कार्यपध्दती शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. मकृवि २०१०/प्र.क्र. १५५ भाग १/ ७अे, दि.२१/८/२०२० अन्वये विहित करण्यात आलेली आहे. सदरचे शासन निर्णय कृषी परिषदेच्या संकेस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहेत.

१.४ मे. ॲनालिटीका बिझीनेस सोल्युशन्स, पुणे ('एबीएस, पुणे') या संस्थेवर सामायिक प्रवेश प्रक्रिया **'ऑनलाईन पध्दती'**ने राबविण्याची जबाबदारी सोपविण्यात आली आहे.

१.५ कृषी विद्यापीठांचे कार्यक्षेत्र :

अ. क्र.	कृषी विद्यापीठाचे नाव	कार्यक्षेत्रांतर्गत जिल्हे
१.	**म**हात्मा **फु**ले **कृ**षी **वि**द्यापीठ, राहुरी-४१३ ७२२, जि. अहिल्यानगर **(मफुकृवि - राहुरी)**	**अहिल्यानगर**, नाशिक, धुळे, नंदूरबार, जळगाव, पुणे, सोलापूर, सातारा, सांगली व कोल्हापूर
२	**डॉ. पं**जाबराव **दे**शमुख **कृ**षी **वि**द्यापीठ, अकोला-४४४ १०४. **(डॉ.पंदेकृवि - अकोला)**	**अकोला,** अमरावती, यवतमाळ, वाशिम, बुलडाणा, वर्धा, नागपूर, भंडारा, गोंदिया, गडचिरोली व चंद्रपूर.
३	**व**संतराव **ना**ईक मराठवाडा **कृ**षी **वि**द्यापीठ, परभणी-४३१ ४०२. **(वनामकृवि - परभणी)**	**परभणी,** हिंगोली, नांदेड, लातूर, धाराशीव, बीड, जालना व छत्रपती संभाजीनगर.
४	**डॉ. बा**ळासाहेब **सा**वंत **कों**कण **कृ**षी **वि**द्यापीठ, दापोली-४१५ ७१२. जि. रत्नागिरी **(डॉ. बासाकोकृवि - दापोली)**	**रत्नागिरी,** सिंधुदुर्ग, रायगड, ठाणे, पालघर, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर.

१.६ व्याख्या :

१.६.१ कृषी विद्यापीठ कोटा [‘U’ Quota]

ज्या उमेदवारांकडे महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र आहे. नसल्यास त्या उमेदवाराच्या महाविद्यालय सोडल्याच्या दाखल्यावर महाराष्ट्र राज्यातील जन्म ठिकाण आहे किंवा महाराष्ट्र राज्यात जन्म झाल्याचा सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखला आहे, आणि महाराष्ट्रातील संबंधित कृषी विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रातून पात्रता (पदवी) परीक्षा उत्तीर्ण आहे. अशा उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांना **’कृषी विद्यापीठ कोटा’ [‘U’ Quota]** असे संबोधण्यात यावे.

१.६.२. महाराष्ट्र कोटा [‘M’ Quota]

ज्या उमेदवारांकडे महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र आहे. नसल्यास त्या उमेदवाराच्या महाविद्यालय सोडल्याच्या दाखल्यावर महाराष्ट्र राज्यातील जन्म ठिकाण आहे किंवा महाराष्ट्र राज्यात जन्म झाल्याचा सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखला आहे. अशा उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांना **’महाराष्ट्र कोटा’ [‘M’ Quota]** असे संबोधण्यात यावे. यास्तव कृषी विद्यापीठ कोटयातील उमेदवार महाराष्ट्र कोटयाकरितासुध्दा पात्र आहेत.

१.६.३ राज्याबाहेरील उमेदवारांसाठी कोटा [‘O.S.’ Quota]

प्रवेश घेण्यापूर्वी लगतच्या १० वर्षे मुदतीमध्ये किमान तीन वर्षे ज्या उमेदवारांनी व ज्यांच्या आई-वडिलांनी महाराष्ट्रात निवास केला नसेल, अशा व्यक्ती आणि ज्या व्यक्तींनी महाराष्ट्राव्यतिरिक्त

देशातील बाहेरील राज्यांचे अधिवास प्रमाणपत्र / रहिवाशी दाखला / मूळ रहिवास व जन्मदाखला धारण केलेले असेल, अशा उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांना **'राज्याबाहेरील उमेदवारांसाठी कोटा' [Other State- O.S. Quota]** असे संबोधण्यात यावे.

१.६.४ तिसरी प्रवेश फेरी

नियोजित ऑनलाईन प्रवेश फे-या संपल्यानंतर रिक्त झालेल्या / असलेल्या जागांवर प्रवेश मिळण्यासाठी कृषी महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे येथे उमेदवाराने प्रत्यक्ष उपस्थित राहणे आणि उपस्थित उमेदवारांमधून आरक्षण व गुणवत्तेनुसार प्रवेश देण्याच्या प्रक्रियेस 'तिसरी प्रवेश फेरी' असे संबोधण्यात यावे. **या प्रवेशासाठीच्या प्रक्रियेच्यावेळी अनुपस्थित असलेला उमेदवार 'तिसरी प्रवेश फेरी'साठी पात्र ठरणार नाही.**

१.६.५ "प्रवेश अर्ज" याचा अर्थ, उमेदवाराने प्रवेशाकरिता ऑनलाईन पध्दतीने भरावयाचा विहित नमुना, असा आहे;

१.६.६ "ऑनलाईन प्रवेश वाटप फेरी" याचा अर्थ, उमेदवाराची गुणवत्ता, प्रवर्ग, पसंतीक्रम (विकल्प) विचारात घेऊन संगणकप्रणालीद्वारे प्रवेशाचे वाटप करण्याची कॅपअंतर्गत प्रक्रिया, असा आहे.

२. संस्था व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांचा तपशील :

परिच्छेद २.१ येथे नमूद करण्यात आलेल्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या विद्यापीठ ('यु' कोटा) व महाराष्ट्र ('एम्' कोटा) कोटयाकरिता इच्छुक उमेदवारांनी **एकच प्रवेश अर्ज दाखल करावा.**

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पूर्णवेळ अभ्यासक्रम असून अभ्यासक्रमाचे व परीक्षेचे माध्यम इंग्रजी राहील.

२.१ विद्याशाखा, पदव्युत्तर अभ्यासक्रम, कालावधी, श्रेयांक भार (Credit load) आणि पात्रता :

कृषी विद्यापीठांतर्गत सर्व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाचा कालावधी किमान २ वर्षे (४ सत्रे) असून सर्व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम ७० श्रेयांक भार (Credit load) चे आहेत.

२.१.१ पदव्युत्तर अभ्यासक्रम

पदव्युत्तर प्रवेश हा पूर्णतः गुणवत्ता आधारित असेल. महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळ यांच्याद्वारे चालू शैक्षणिक वर्षात घेण्यात आलेल्या संबंधित विद्याशाखेच्या सामायिक प्रवेश परीक्षेचे गुण व अर्हता पदवीचे गुण यांचे प्रमाण अनुक्रमे ७०:३० असे राहील. **अशाप्रकारे खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांसाठी एकत्रित किमान ५५ टक्के (१० बिंदु मापननुसार किमान ५.५) गुण आणि अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, भटक्या जमाती, विमुक्त जाती, इतर मागासवर्ग, विशेष मागास प्रवर्ग, सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्टया**

मागासवर्ग, आर्थिक दुर्बल घटक, दिव्यांग आणि अनाथ उमेदवारांकरिता ५० टक्के (१० बिंदु मापननुसार किमान ५.० गुण) अनिवार्य आहेत.

अ. क्र.	विद्याशाखा	पात्रता
१	एम्.एस्सी. (कृषी)	बी.एस्सी. (कृषी) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी / बी. एस्सी. (उद्यानविद्या) /बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या / बी. एस्सी. (वनशास्त्र) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) वनशास्त्र / बी.एस्सी. (कृषी जैवतंत्रज्ञान) / बी. टेक. (जैव तंत्रज्ञान) / बी. बी. एम्. (कृषी) / बी.एस्सी. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) / बी. एससी. (ऑनर्स) (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) / बी.बी.ए. (कृषी) / बी. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)* / बी.एस्सी. (ऑनर्स) गृह विज्ञान*** / बी. एस्सी. (ऑनर्स) (सामुदायिक विज्ञान)*** / बी.एससी. (पशुसंवर्धन)# / बी.एस्सी. (ऑनर्स) रेशीमशेती / किंवा कृषीशी संबंधित विद्यापीठातील चार वर्षे कालावधीची समकक्ष पदवी उत्तीर्ण आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली कृषी विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा. बी.एस्सी. (कृषी) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी हया पदवीधारकांव्यतिरिक्त इतर पदवीधारकांना विद्यार्थी सल्लागार समितीने सूचविलेले कमतरता विषय पूर्ण करणे अनिवार्य असेल.
२	एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या)	बी.एस्सी. (कृषी) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी / बी. एस्सी. (उद्यानविद्या) /बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या / बी. एस्सी. (वनशास्त्र) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) वनशास्त्र किंवा कृषीशी संबंधित विद्यापीठातील चार वर्षे कालावधीची समकक्ष पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली उद्यानविद्या विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा. बी. एस्सी. (उद्यानविद्या) /बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या हया पदवीधारकांव्यतिरिक्त इतर पदवीधारकांना विद्यार्थी सल्लागार समितीने सूचविलेले कमतरता विषय पूर्ण करणे अनिवार्य असेल.
३	एम्.एस्सी. (वनशास्त्र)	बी.एस्सी. (कृषी) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी / बी. एस्सी. (उद्यानविद्या) /बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या / बी. एस्सी. (वनशास्त्र) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) वनशास्त्र किंवा कृषीशी संबंधित विद्यापीठातील चार वर्षे कालावधीची समकक्ष पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली वनशास्त्र विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा. बी. एस्सी. (वनशास्त्र) हया पदवीधारकांव्यतिरिक्त इतर पदवीधारकांना विद्यार्थी सल्लागार समितीने सूचविलेले कमतरता विषय पूर्ण करणे अनिवार्य असेल.
४	एम्.एफ्.एस्सी. (मत्स्य विज्ञान)	बी.एफ्.एस्सी. किंवा कृषीशी संबंधित विद्यापीठातील चार वर्षे कालावधीची समकक्ष पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली मत्स्यशास्त्र विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा.
५	एम्.टेक. (अन्न तंत्रज्ञान)	बी. टेक्. (अन्नतंत्र/अन्नतंत्रज्ञान) / बी. टेक्. (अन्नशास्त्र) किंवा कृषीशी संबंधित विद्यापीठातील चार वर्षे कालावधीची समकक्ष पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली अन्न तंत्रज्ञान विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा.
६	एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक	बी.एस्सी. (कृषी) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी / बी. एस्सी. (उद्यानविद्या) /बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या / बी. एस्सी. (वनशास्त्र) / बी.एस्सी.

अ. क्र.	विद्याशाखा	पात्रता
	जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान)	(ऑनर्स) वनशास्त्र / बी.एस्सी. (कृषी जैवतंत्रज्ञान) / बी. टेक. (जैवतंत्रज्ञान) / ब्री. टेक्. (अन्नशास्त्र) / ब्री. टेक्. (अन्नतंत्र / अन्नतंत्रज्ञान) / बी.एफ्.एस्सी. किंवा कृषीशी संबंधित विद्यापीठातील चार वर्षे कालावधीची समकक्ष पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा. बी.एस्सी. (कृषी जैवतंत्रज्ञान) / बी.टेक. (जैवतंत्रज्ञान) हया पदवीधारकांव्यतिरिक्त इतर पदवीधारकांना विद्यार्थी सल्लागार समितीने सूचविलेले कमतरता विषय पूर्ण करणे अनिवार्य असेल.
७	एम्. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)	बी. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी) किंवा कृषीशी संबंधित विद्यापीठातील चार वर्षे कालावधीची समकक्ष पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली कृषी अभियांत्रिकी विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा.
८	एम्.एस्सी. (सामुदायिक विज्ञान)	बी. एस्सी. (ऑनर्स) (गृह विज्ञान) / बी. एस्सी. (ऑनर्स) (सामुदायिक विज्ञान) किंवा चार वर्षे कालावधीची समकक्ष पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली सामाजिक विज्ञान विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा.
९	एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन)	बी.एस्सी. (कृषी) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी / बी. एस्सी. (उद्यानविद्या) /बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या / बी. एस्सी. (वनशास्त्र) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) वनशास्त्र / बी.एस्सी. (कृषी जैवतंत्रज्ञान) / बी. टेक. (जैव तंत्रज्ञान)/ बी. बी. एम्. (कृषी) / बी.एस्सी. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) / बी. एससी. (ऑनर्स) (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) / बी.बी.ए. (कृषी) / बी. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी) / ब्री. टेक्. (अन्नतंत्र / अन्नतंत्रज्ञान) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) गृह विज्ञान / बी. एस्सी. (ऑनर्स) (सामुदायिक विज्ञान) / बी.एफ्.एस्सी. किंवा कृषीशी संबंधित विद्यापीठातील चार वर्षे कालावधीची समकक्ष पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा. बी. बी. एम्. (कृषी) / बी.एस्सी. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) / बी. एससी. (ऑनर्स) (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) / बी.बी.ए. (कृषी) हया पदवीधारकांव्यतिरिक्त इतर पदवीधारकांना विद्यार्थी सल्लागार समितीने सूचविलेले कमतरता विषय पूर्ण करणे अनिवार्य असेल.
१०	**एम्.एस्सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन)- विषयनिहाय प्रवेश पात्रता**	
	१. फळे, भाजीपाला व फुलपिके	बी.एस्सी. (कृषी) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी / बी. एस्सी. (उद्यानविद्या) /बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या / बी.एस्सी. (कृषी जैवतंत्रज्ञान)@ / बी. टेक. (जैव तंत्रज्ञान)@ / बी. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)@ / बी. टेक्. (अन्नतंत्र/ अन्नतंत्रज्ञान)@ / बी. टेक्. (अन्नशास्त्र)@ ही पदवी उत्तीर्ण आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली संबंधित पदव्यांच्या विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा.
	२. मत्स्य, मांस, कुक्कुट व सागरी उत्पादने	बी.एफ्.एस्सी. / बी.एस्सी. (कृषी)@ / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी@ / बी. एस्सी. (उद्यानविद्या)@ / बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या@ / बी. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)@ / बी. टेक्. (अन्नतंत्र / अन्नतंत्रज्ञान)@ ही पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली संबंधित पदव्यांच्या विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा.

<table>
<tr><th>अ. क्र.</th><th>विद्याशाखा</th><th>पात्रता</th></tr>
<tr><td></td><td>३. औषधी, सुगंधी, मसाले व वन पिके</td><td>बी.एस्सी. (कृषी) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी / बी. एस्सी. (उद्यानविद्या) /बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या / बी. एस्सी. (वनशास्त्र) / बी.एस्सी. (ऑनर्स) वनशास्त्र / बी.एस्सी. (कृषी जैवतंत्रज्ञान)@ / बी. टेक. (जैव तंत्रज्ञान)@ / बी. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)@ / बी. टेक्. (अन्नतंत्र / अन्नतंत्रज्ञान)@ ही पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली संबंधित पदव्यांच्या विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा.</td></tr>
<tr><td></td><td>४. काढणी पश्चात अभियांत्रिकी</td><td rowspan="2">बी. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी) / बी्. टेक्. (अन्नशास्त्र) / बी्. टेक्. (अन्नतंत्र / अन्नतंत्रज्ञान) / बी.एस्सी. (कृषी)@ / बी.एस्सी. (ऑनर्स) कृषी@ / बी. एस्सी. (उद्यानविद्या)@ /बी.एस्सी. (ऑनर्स) उद्यानविद्या@ ही पदवी उत्तीर्ण, आणि महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता घेतलेली संबंधित पदव्यांच्या विद्याशाखेतील सामायिक प्रवेश परीक्षा.</td></tr>
<tr><td></td><td>५. अन्नधान्य व बीज</td></tr>
</table>

@ हया पदवीधारकांना विद्यार्थी सल्लागार समितीने सूचविलेले कमतरता विषय पूर्ण करावे लागतील.

* बी. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी) पदवीधारक उमेदवार फक्त 'कृषी हवामानशास्त्र' या विषयाच्या प्रवेशासाठी पात्र असतील.

*** बी. एस्सी. (ऑनर्स) (गृह विज्ञान) / बी. एस्सी. (ऑनर्स) (सामुदायिक विज्ञान) पदवीधारक उमेदवार फक्त 'कृषी विस्तार शिक्षण' या विषयाच्या प्रवेशासाठी पात्र असतील.

बी.एससी. (पशुसंवर्धन) ही पदवीधारक उमेदवार फक्त 'पशुधन उत्पादन व व्यवस्थापन' या विषयाच्या प्रवेशासाठी पात्र असतील.

टिपः- १. बाहेरील राज्यातील पदवीधारकांची पदवी भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेचे ॲक्रीडीटेशन असलेल्या कृषी विद्यापीठाची असणे अनिवार्य आहे.

२. राज्यातील अभिमत कृषी विद्यापीठातून पदवी प्राप्त केलेली असल्यास सदर अभिमत कृषी विद्यापीठास भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेचे ॲक्रीडीटेशन अनिवार्य असेल.

३. वरील पात्रतेंतर्गत नमूद करण्यात आलेल्या सर्व पदव्या कृषी विद्यापीठातून प्राप्त केलेल्या असणे अनिवार्य आहे.

४. एम्.एस्सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन) अंतर्गत विषयांमध्ये प्रवेश घेण्याकरिता लागू असलेल्या विद्याशाखेच्या, एकापेक्षा जास्त सामायिक प्रवेश परीक्षा उमेदवाराने दिल्या असल्यास यापैकी उच्चतम गुण असलेल्या सामायिक प्रवेश परीक्षेचे गुण विचारात घेण्यात येतील.

२.१.२ इतर निकष-

(१) उमेदवार हा महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाद्वारे २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षासाठी घेतलेल्या सामायिक प्रवेश परीक्षेमध्ये गुणवत्ता यादीत असावा व त्याने पदवी परीक्षा किमान ५.० सीजीपीए गुणवत्तेने **उत्तीर्ण** केलेली असावी.

(२) ४ (बिंदू मापन) १० (बिंदू मापन) मध्ये रुपांतरीत करण्यासाठी खालील प्रमाणे सूत्र वापरण्यात येईल.

वाय = १.५ + २ एक्स, जेथे एक्स = २ ते ३.५ आणि

वाय = ८.५ + ३ (एक्स-३.५), जेथे एक्स = ३.५१ ते ४.००

जेथे, वाय = १० पॉईन्ट स्केल मध्ये गुणाधिभार आणि

एक्स = ४.०० पॉईन्ट स्केल मध्ये गुणाधिभार

२.२ पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाची प्रवेश क्षमता

२.२.१अे) एम्.एस्सी. (कृषी)

अ. क्र.	विषय	प्रवेश क्षमता													
		मफुकृवि, राहुरी					डॉ. पंदेकृवि, अकोला			वनामकृवि, परभणी			डॉ. बासाकोकृवि दापोली		एकूण
		पुणे	पीजी आय राहुरी	कोल्हापूर	धुळे	बारामती	पीजीआय अकोला	श्रीशिकृम अमरावती	कृ.म. नागपूर	परभणी	लातूर	बदनापूर	दापोली	खरवते दहिवली	
१.	कृषीविद्या	६	१५	६	४	३	२४	-	१२	१३	१२	६	८		१०९
२.	अनुवंश व रोप पैदासशास्त्र	६	१५	६	४	३	१३	-	८	१२	१२	६	६		९१
३.	रोप शरीरशास्त्र	-	६	-	-		६	-	५	८	-	—	३	२	३०
४.	बीजशास्त्र आणि तंत्रज्ञान	-	५	-			५	-	-	४	-	—	-		१४
५.	कृषी अर्थशास्त्र	६	९	६	-	३	१८	९	१३	१२	१२	—	—	२	९०
६.	कृषी विस्तार शिक्षण*	६	१५	६	-	३	१८	९	१३	१२	१२	—	८		१०२
७.	पशुधन उत्पादन व व्यवस्थापन	६	९	-	४	३	७	-	५	६	६	—	४		५०
८.	दुग्धशास्त्र	-	६	६	-	३	७	-	५	६	६	—	४		४३
९.	कीटकशास्त्र	६	१५	६	४	३	२१	-	१२	१३	१२	६	८		१०६
१०.	वनस्पती रोगशास्त्र	६	१५	-	४	३	२१	-	१२	१३	१२	६	६		९८
११.	सुक्ष्मजीवशास्त्र	६	६	६	-		-	-	-	-	-		-		१८
१२.	मृदशास्त्र	६	१५	६	४	३	२२	-	१२	१३	१२	६	८	२	१०९
१३.	जैवरसायनशास्त्र	-	९	-	-		-	-	-	-	-		-		९
१४.	सिंचन जलव्यवस्थापन	-	९	-	-		-	-	-	-	-	—	-		९
१५.	कृषी हवामानशास्त्र**	६	-	-	-		-	-	-	१२	-	—	-		१८
	एकूण	**६०**	**१४९**	**४८**	**२४**	**२७#**	**१६२**	**१८**	**९७**	**१२४**	**९६**	**३०**	**५५**	**६#**	**८९६**

* बी. एस्सी.(ऑनर्स) गृह विज्ञान / बी. एस्सी. (ऑनर्स) (सामुदायिक विज्ञान) पदवीधारकसुध्दा पात्र आहेत.

** बी.टेक. (कृषी अभियांत्रिकी) पदवीधारकसुध्दा पात्र आहेत.

बी) एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या)

अ. क्र.	विषय	प्रवेश क्षमता												
		मफुकृवि, राहुरी					डॉ.पंदेकृवि, अकोला		वनामकृवि, परभणी			डॉ. बासाकोकृवि दापोली		एकूण
		पुणे	राहुरी	कोल्हापूर	धुळे	बारामती	अकोला	नागपूर	परभणी	लातूर	बदनापूर	दापोली	खरवते दहिवली	
१.	फळशास्त्र	-	६	--	४	३	१०	४	८	६	६	८	२	५७
२.	भाजीपाला शास्त्र	-	६	६		३	१०	४	८	६	--	८	२	५३
३.	फुलशेती व प्रांगण सुशोभिकरण आरेखन	६	-	-			५	४	३	-	--	८		२६
४.	मसाले, औषधी आणि सुगंधी पिकांचे रोपण	-	-	-	-		-	-	-	-	-	८		८
	एकूण	**६**	**१२**	**६**	**४**	**६#**	**२५**	**१२**	**१९**	**१२**	**६**	**३२**	**४#**	**१४४**

सी) एम्.एस्सी. (वनशास्त्र)

अ. क्र.	विषय	प्रवेश क्षमता		
		डॉ. पंदेकृवि अकोला	डॉ.बासाकोकृवि, दापोली	एकूण
१.	वनीय कुरण आणि वनशेती	३	४	७
२.	वन्यजीवशास्त्र व वृक्ष सुधारणा	३	--	३
३.	वन साधन व्यवस्थापन	३	४	७
४.	वन उत्पादन व उपयोगिता	५	--	५
	एकूण	**१४**	**८**	**२२**

डी) एम्.एफ्.एस्सी. (मत्स्यशास्त्र)

अ. क्र.	विषय	डॉ.बासाकोकृवि, दापोली
१.	मत्स्य साधन व्यवस्थापन	६
२.	मत्स्यशेती	३
३.	मत्स्य पोषण व खाद्य तंत्रज्ञान	३
४.	जलीय पर्यावरण व्यवस्थापन	२
५.	मत्स्य प्रक्रिया तंत्रज्ञान	६

अ. क्र.	विषय	डॉ.बासाकोकृवि, दापोली
६.	मत्स्य तंत्रज्ञान व अभियांत्रिकी	२
७.	मत्स्य अर्थशास्त्र	२
८.	मत्स्य विस्तार	४
	एकूण	**२८**

इ) एम्.टेक. (अन्न तंत्रज्ञान)

अ. क्र.	विषय	प्रवेश क्षमता
		वनामकृवि, परभणी
१.	अन्न प्रक्रिया तंत्रज्ञान	१५

एफ्) एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान)

अ. क्र.	विषय	प्रवेश क्षमता				
		मफुकृवि, राहुरी	**डॉ. पंदेकृवि, अकोला**	**वनामकृवि, परभणी लातूर**	**डॉ. बासाकोकृवि, दापोली**	**एकूण**
१.	आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान	८	१२	८	४	३२

जी) एम्. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)

अ.क्र.	विषय	प्रवेश क्षमता				
		मफुकृवि, राहुरी	**डॉ.पंदेकृवि, अकोला**	**वनामकृवि, परभणी**	**डॉ.बासाकोकृवि, दापोली**	**एकूण**
१.	प्रक्रिया व अन्न अभियांत्रिकी	४	५	४	४	१७
२.	कृषी यंत्रे व शक्ती अभियांत्रिकी	४	५	४	४	१७
३.	सिंचन व निचरा अभियांत्रिकी	४	५	४	४	१७
४.	मृद व जलसंधारण अभियांत्रिकी	४	५	४	४	१७
५.	अपारंपारिक ऊर्जा अभियांत्रिकी	–	५	–	४	९
६.	कृषी संरचना व पर्यावरण व्यवस्थापन	-	**५**	-	**४**	**९**
	एकूण	**१६**	**३०**	**१६**	**२४**	**८६**

एच्) एम्.एस्सी. (सामुदायिक विज्ञान)

अ. क्र.	विषय	प्रवेश क्षमता
		वनामकृवि, परभणी
१.	संसाधन व्यवस्थापन व ग्राहक विज्ञान	४
२.	अन्नशास्त्र व पोषण	४
३.	मानव विकास व कौटुंबिक अभ्यास	४
	एकूण	**१२**

आय) एम्.बी. ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन)

अ. क्र.	विषय	प्रवेश क्षमता			
		मफुकृवि, राहुरी	डॉ. पंदेकृवि, अकोला	वनामकृवि, परभणी	एकूण
		पुणे	नागपूर	चाकूर	
१.	कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन	३०	३०	३५	९५

जे) एम्.एस्.सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन)

अ. क्र.	विषय	प्रवेश क्षमता		
		डॉ.बासाकोकृवि, दापोली		
		रोहा		
		केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेद्वारे	पुरस्कृत उमेदवारांसाठी	एकूण
१.	फळे, भाजीपाला व फुलपिके	५	२	७
२.	मांस, कुक्कुट व मत्स्य	५	२	७
३.	काढणी पश्चात अभियांत्रिकी	४	१	५
४.	औषधी, सुगंधी, मसाले व वन पिके	५	१	६
५.	अन्नधान्य व बीज	४	१	५
	एकूण	**२३**	**७**	**३०**

(पुरस्कृत उमेदवार म्हणजे संस्था/ संघटना / उद्योग / विद्यापीठ / अशासकीय संघटना / स्वतः यांच्याकडून अर्थसहाय्याकरिता पुरस्कत. अशा उमेदवारांना कोणत्याही प्रकारच्या शुल्काची सवलत देय नाही.)

या जागांपैकी २० टक्के जागा व्यवस्थापन कोटयासाठी राखीव असून सदर जागांची प्रवेश प्रक्रिया संबंधित कृषी विद्यापीठाच्या नियंत्रणाखाली संबंधित कायमस्वरूपी विना अनुदानित खाजगी महाविद्यालयाकडून करण्यात येईल. अंतिम गुणवत्ता यादीतील उमेदवार व्यवस्थापन कोटयातील जागांवर प्रवेश घेण्यास पात्र असतील.

सूचना : (१) पुरस्कृत पात्र उमेदवारांनी पहिल्या प्रवेश फेरीच्या पहिल्या दिवशी काढणी पश्चात तंत्रज्ञान आणि व्यवस्थापन संस्था, किल्ला-रोहा, जि.रायगड येथील कार्यालयात हजर राहून 'प्रथम येणाऱ्यास प्राधान्य' या धर्तीवर प्रवेश देण्यात येतील.

(२) शरदचंद्रजी पवार कृषी महाविद्यालय, खरवते-दहिवली, ता.चिपळूण जि.रत्नागिरी या महाविद्यालयास नॅक / नॅब यांच्याकडून एक वर्षाच्या कालावधीत म्हणजेच दि. ४/११/२०२६ पूर्वी ॲक्रीडेशन करणे अनिवार्य आहे. अन्यथा सदर महाविद्यालयात प्रवेशित विद्यार्थ्यांना डॉ. बासाकोकृवि, दापोली अंतर्गत महाविद्यालयामध्ये वर्ग करण्याविषयी कृषी विद्यापीठस्तरावर निर्णय घेण्यात येईल.

टीपः-

१. पदव्युत्तर अभ्यासक्रमातील [राहुरी व अकोला येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) व राहुरी, अकोला व दापोली येथील एम्.एस्सी. (कृषी) आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) वगळता] एकूण प्रवेश क्षमतेच्या ३० टक्के जागा भारतीय कृषी अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली मार्फत घेण्यात येणाऱ्या सामायिक प्रवेश परीक्षेद्वारे अखिल भारतीय गुणवत्तेनुसार भरण्यासाठी आरक्षित आहेत. (यामध्ये मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या १५ टक्के अतिरिक्त जागा समाविष्ट आहेत.)

२. ज्या शासकीय महाविद्यालयांमधील पदव्या / विषय भाकृअप, नवी दिल्ली यांच्याकडे आहेत, अशाच शासकीय महाविद्यालयांमध्ये / विषयांमध्ये भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या कोटयाकरिता जागा राखीव ठेवण्याची तरतूद आहे.

३. पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशांतर्गत जागांची वाटणी (seat matrix) अंतिम होण्यापूर्वी कृषी विद्यापीठांकडून भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या कोटयातील रिक्त जागांची माहिती प्राप्त झाल्यास अशा रिक्त जागा विचारात घेऊनच जागांची वाटणी (seat matrix) अंतिम करण्यात येईल. अन्यथा अशा रिक्त जागा तिसऱ्या प्रवेश फेरीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येतील.

४. कृषी विद्यापीठांतर्गत ज्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रम / विषयास भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेचे मानांकन प्राप्त नाही. अशा पदव्युत्तर अभ्यासक्रम / विषयांची यादी **परिशिष्ट ''अे''** येथे देण्यात आलेली आहे. या अभ्यासक्रम / विषयातून पदव्युत्तर पदवी उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची राज्याबाहेरील आचार्य पदवी शिक्षणासाठीची पात्र/ अपात्रता भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या वेळोवेळी निश्चित केलेल्या नियमानुसार असेल.

५. बारामती आणि खरवते दहिवली येथील पदव्युत्तर अभ्यासक्रम कायमस्वरूपी विना अनुदान तत्वावरील अनुक्रमे डॉ. शरदचंद्र पवार कृषी महाविद्यालय, बारामती जि. पुणे आणि शरदचंद्रजी पवार कृषी महाविद्यालय, खरवते दहिवली ता.चिपळूण (सावर्डे) जि.रत्नागिरी हया महाविद्यालयात कार्यरत आहे.

२.२.२ पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश क्षमतेचा विद्यापीठनिहाय गोषवारा.

अ. क्र.	विद्याशाखा	मफुकृवि, राहुरी	डॉ. पंदेकृवि, अकोला	वनामकृवि, परभणी	डॉ. बासाकोकृवि, दापोली	एकूण
१.	एम्.एस्सी. (कृषी)	३०८	२७७	२५०	६१	८९६
२.	एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या)	३४	३७	३७	३६	१४४
३.	एम्.एस्सी. (वनशास्त्र)	--	१४	--	८	२२
४.	एम्.एफ्.एस्सी. (मत्स्यशास्त्र)	--	--	--	२८	२८
५.	एम्. टेक्. (अन्न तंत्रज्ञान)	--	--	१५	--	१५
६.	एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान)	८	१२	८	४	३२
७.	एम्. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)	१६	३०	१६	२४	८६
८.	एम्.एस्सी. (ऑनर्स) (सामुदायिक विज्ञान)	--	--	१२	--	१२
९.	एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन)	३०	३०	३५	--	९५
१०.	एम्.एस्.सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन)	--	--	--	३०	३०
	एकूण	३९६	४००	३७३	१९१	१३६०

३. उमेदवारांसाठी सूचना :

३.१ **प्रवेशासाठी विहीत नमुन्यातील अर्ज भरण्यापूर्वी उमेदवारांनी माहितीपत्रक आणि प्रवेश अर्ज यांचे काळजीपूर्वक वाचन करावे.**

३.२ (i) सर्व विद्याशाखा / महाविद्यालयांचे विकल्प एकाच प्रवेश अर्जामध्ये द्यावयाचे आहेत. त्यामुळे **उमेदवाराने एकापेक्षा जास्त विद्याशाखांची सामायिक प्रवेश परीक्षा दिलेली असली तरीसुध्दा, फक्त एकच प्रवेश अर्ज** 'एबीएस, पुणे'च्या **'**https://pg.agrimcaer.in' या संकेतस्थळावर **'ऑन लाईन'** पध्दतीने भरावा. **उमेदवाराने एकापेक्षा जास्त प्रवेश अर्ज संकेतस्थळावर दाखल केल्यास शेवटचा दाखल केलेला प्रवेश अर्ज ग्राह्य धरण्यात येईल.**

(ii) **प्रवेश अर्जाची प्रत** किं**वा इतर कोणतीही कागदपत्रे टपालाने / कुरीअरने किंवा हातबटवडयाने कृषी परिषद, कृषी विद्यापीठ किंवा** 'एबीएस, पुणे' **यापैकी कोठेही पाठवू नयेत.**

(iii) **संकेतस्थळावर प्रवेश अर्ज भरल्यानंतर स्वाक्षरी, उमेदवाराचे पासपोर्ट आकाराचे सध्याचे छायाचित्र आणि आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रांच्या प्रती स्कॅन करून संकेतस्थळावर अपलोड कराव्यात.**

(iv) **खुल्या उमेदवारांसाठी तसेच महाराष्ट्राबाहेरील सर्व उमेदवारांसाठी रु.१५००/- तर महाराष्ट्रातील आरक्षित प्रवर्गातील (विमुक्त जाती-अ, भटक्या जमाती-ब, क, ड, इतर मागासवर्गीय जाती, विशेष मागास प्रवर्ग, सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्ग, आर्थिक दुर्बल घटक, दिव्यांग व अनाथ) उमेदवारांसाठी रु.७५०/- प्रवेश अर्ज शुल्क आहे. सदरचे शुल्क नेट बँकींग / डेबीट कार्ड / क्रेडीट कार्ड द्वारे भरावे. प्रवेश अर्ज भरल्यानंतर असे शुल्क भरण्याची व्यवस्था संकेतस्थळावर केलेली आहे. सदरचे शुल्क ना परतावा आहे.**

३.३ **उमेदवाराने अर्जासोबत खाली दर्शविलेल्या कागदपत्रांच्या प्रती स्कॅन करून पुढील क्रमाने त्याच्या लॉग-इनद्वारे संकेतस्थळावर अपलोड कराव्यात.**

(अे) पात्रता परीक्षेचे गुणपत्रक / श्रेणी पत्रक. तसेच महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाकडील सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षातील सामायिक प्रवेश परीक्षेचे गुणपत्रक / गुणपत्रके

(बी) (i) ज्या महाविद्यालयातून शेवटची परीक्षा उत्तीर्ण झाला आहे, ते महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला किंवा उमेदवाराने इतर अभ्यासक्रमासाठी **(महाराष्ट्र राज्यातील कृषी विद्यापीठांतर्गत सदर प्रवेश माहिती पुस्तिकेतील अभ्यासक्रमाच्या पहिल्या वर्षाचे बोनाफाईड प्रमाणपत्र वगळून)** प्रवेश घेतला असेल त्या महाविद्यालयाचे अधिकृत (Bonafide) प्रमाणपत्र.

(ii) भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या कोटयातून प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांचे बोनाफाईड प्रमाणपत्र.

(iii) महाराष्ट्र राज्याबाहेरील (Other State) उमेदवारांना महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला (College Leaving Certificate) सादर करता येत नसेल, तर अशावेळेस त्या महाविद्यालयाकडील स्थलांतर प्रमाणपत्र (Migration Certificate).

(iv) मागील शैक्षणिक वर्षात राज्यातील कृषी विद्यापीठांतर्गत पदव्युत्तर शिक्षण घेत असलेल्या उमेदवाराने प्रथम वर्ष पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी पुनश्च अर्ज केल्यास, **चालू शैक्षणिक वर्षासाठी पहिल्या वर्षात प्रवेश घेण्याकरिता चालू शैक्षणिक वर्षापूर्वी प्रवेश घेतलेल्या संबंधित महाविद्यालयाचे 'बोनाफाईड प्रमाणपत्र'.**

(v) अशा उमेदवारास प्रवेश दिल्यास त्यास/तीस महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला / स्थलांतराचे प्रमाणपत्र तीन महिन्यांच्या आंत सादर करणे आवश्यक आहे. सदर दाखला विहित मुदतीत सादर न केल्यास त्याचा/तिचा प्रवेश रद्द होऊ शकेल.

(vi) राज्याबाहेरील काही कृषी विद्यापीठांमध्ये महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला देण्यात येत नाही, मात्र प्रवेश मिळाल्यानंतर प्रवेशित महाविद्यालयाकडे असा दाखला परस्पर पाठविण्याची कार्यपध्दती आहे. अशाप्रकरणी संबंधित कृषी विद्यापीठाच्या कुलसचिव / अधिष्ठाता यांचे तशा आशयाचे पत्र.

(सी) (i) महाराष्ट्र राज्यातील सक्षम प्राधिका-याने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र किंवा जन्म ठिकाणाचा उल्लेख असलेले, महाविद्यालय / शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखला.

(ii) बाहेरील राज्यातील उमेदवारांना सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र / रहिवाशी दाखला / मूळ रहिवास व जन्मदाखला / नेटिव्हीटी सर्टिफिकेट.

(डी) **सन २०२४-२५ किंवा २०२५-२६ किंवा चालू वर्षातील तहसीलदार किंवा नायब तहसीलदार यांनी दिलेले शेतकरी असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र**. या प्रमाणपत्राचा नमुना **परिशिष्ट 'बी'** येथे जोडला आहे. उमेदवार किंवा त्याचे / तिचे आई-वडील अथवा आजी/आजोबा (वडिलांचे आई-वडील) हे शेतजमीनधारक किंवा कूळ असून त्या जमिनीवरील शेतीव्दारे मिळणारे उत्पन्न हेच त्या कुटुंबाच्या उपजीविकेचे प्रमुख साधन आहे, असे या प्रमाणपत्रामध्ये नमूद करणे आवश्यक आहे **किंवा तहसीलदार / नायब तहसीलदार यांनी दिलेले त्यांच्याकडील उपलब्ध असलेल्या विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र.**

(इ) राज्यातील **सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले जातीचे विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र.**

(एफ) मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हील अपील क्र. ११२३४-४८/२०१७ संदर्भात दिलेल्या आदेशास अनुसरून अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड), इतर मागासवर्गीय जाती, विशेष मागास प्रवर्ग, सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्ग या उमेदवारांचे जात वैधताप्रमाणपत्र. (सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्र.संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र.७५ (भाग-१) आरक्षण-५, दि.२/७/२०२६ अन्वये सन २०२६-२७ हया शैक्षणिक वर्षासाठी व्यावसायिक अभ्यासक्रमामधील प्रवेशासाठी जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्याकरिता सामाजिक व शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्ग व इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांना प्रवेश अर्ज केल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांची मुदत देण्यात आलेली आहे. करिता सदर प्रवर्गाच्या ज्या उमेदवारांनी जात पडताळणी समितीकडे जात प्रमाणपत्राची पडताळणी करण्यासाठी अर्ज सादर केलेला आहे, परंतु अद्याप जात वैधता प्रमाणपत्र प्राप्त झालेले नाही, अशा उमेदवारांनी जात वैधता प्रमाणपत्राच्या जागी तसा अर्ज केल्याबाबतची पावती अपलोड करावी. प्रवेश अर्ज दाखल करण्याचा अंतिम दि.०९/०८/२०२६ असल्याने यानंतर सहा महिने म्हणजेच दि.०९/०२/२०२७ पर्यंत अशा उमेदवारांनी जात वैधता प्रमाणपत्र दाखल करणे अनिवार्य राहील. अन्यथा अशा उमेदवारांचे प्रवेश रद्द होतील व त्याबाबत संबंधित उमेदवार जबाबदार राहतील.)

(जी) **विमुक्त जाती-अ, भटक्या जमाती-ब, क, ड , इतर मागासवर्गीय जाती, विशेष मागास प्रवर्ग, सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्ग** हया **मागासवर्गातील उमेदवारांनी**

दिनांक ३१ मार्च,२०२७ पर्यंत ग्राह्य असलेले सक्षम अधिकाऱ्याने दि**लेले '<u>उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचे (Non Creamy Layer)' प्रमाणपत्र.</u> तसेच खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांच्या जागांवरील प्रवेशासाठी महाराष्ट्र शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाकडील शासन निर्णय क्र. राआधो-४०१९/ प्र.क्र.३१ /१६-अ, दि.३१/५/२०२१ अन्वये विहित केलेल्या 'परिशिष्ट अ' मधील नमुन्यातील प्रमाणपत्र. सदर प्रमाणपत्र चालू शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ करिता ग्राह्य असावे. या प्रमाणपत्राचा विहित नमुना शीघ्र संदर्भासाठी परिशिष्ट 'सी' येथे देण्यात आलेला आहे.**

(एच्) महाराष्ट्र राज्यातील <u>जिल्हा पुनर्वसन अधिकारी</u> <u>किंवा सक्षम प्राधिकारी</u> (प्राधिकृत केले असल्यास प्राधिकृत करण्यात आले असल्याच्या सक्षम अधिकाऱ्याच्या पत्रासह) यांनी, उमेदवार / वडील हे प्रकल्पग्रस्त आहेत व त्याच्या/तिच्या वडिलांची / पालकांची किंवा आजोबांची **शेतजमीन महाराष्ट्रातील** कृषी विद्यापीठे/ पाटबंधारे/ वीज /संरक्षण **प्रकल्पासाठी संपादित केलेली / झालेली आहे, असे प्रमाणपत्र.** / सक्षम अधिकाऱ्याने दिलेल्या **<u>प्रकल्पग्रस्ताच्या प्रमाणपत्रावर या सवलतीचा फायदा ज्याला द्यावयाचा आहे, त्याच्या नावाचा उल्लेख असणे आवश्यक आहे.</u>**

(आय्) पदवी अभ्यासक्रमाच्या कालावधीमध्ये प्राधिकृत समादेशकाने दिलेले **<u>राष्ट्रीय छात्र सेना</u>** **'बी'** किंवा **'सी'** हवाई दल/ नौदल / स्थलसेना विभागाचे **<u>प्रमाणपत्र.</u>**

(जे) 'क्रीडा महोत्सव' / खेळ स्पर्धांमध्ये (आंतरमहाविद्यालयीनस्तरीय स्पर्धा वगळता) भाग घेणा-या उमेदवारांनी विद्यार्थी कल्याण अधिकारी / कृषी विद्यापीठाचे कुलगुरु / आयोजक विद्यापीठाच्या सक्षम प्राधिका-याचे प्रमाणपत्र.

(के) पदवी अभ्यासक्रमाच्या कालावधीमध्ये राज्य / राष्ट्रीय / आंतरराष्ट्रीय क्रीडा/खेळ स्पर्धांमध्ये प्रतिनिधीत्व करणाऱ्या उमेदवारांनी सादर केलेले **<u>सक्षम प्राधिका-याचे प्रमाणपत्र</u>.** (संघटनेने / खाजगी संस्थेने दिलेले प्रमाणपत्र कृषी विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याने प्रमाणित केलेले असावे.)

(एल्) **पदवी अभ्यासक्रमाच्या कालावधीमध्ये** वादविवाद, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व या **राज्य / राष्ट्रीय / आंतरराष्ट्रीयस्तरीय स्पर्धांमध्ये कृषी विद्यापीठ / महाविद्यालयामार्फत भाग घेतला असल्याबाबतचे संबंधित संघटनेचे प्रमाणपत्र**. (संघटनेने / खाजगी संस्थेने दिलेले प्रमाणपत्र कृषी विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याने प्रमाणित केलेले असावे.)

(एम्) अर्जदाराच्या आई / वडिलांचे **स्वातंत्र्य सैनिक असल्याबाबतचे मा. पंतप्रधान / मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्या स्वाक्षरीचे प्रमाणपत्र**. स्वातंत्र्य सैनिकाचा मुलगा / मुलगी किंवा त्यांचा मुलगा / मुलगी यांना या प्रमाणपत्राचा फायदा मिळेल; परंतु अशा परिस्थितीत

स्वातंत्र्य सैनिकाचे आणि जर स्वातंत्र्य सैनिक हयात नसल्यास स्वातंत्र्य सैनिकाच्या पती / पत्नीचे रु.१०/- चा कोर्ट फी स्टॅम्प चिकटवलेल्या साध्या कागदावर 'उमेदवार हा स्वातंत्र्यसैनिकाच्या मुलाचा / मुलीचा मुलगा/ मुलगी असल्या'बाबतचे **प्रतिज्ञापत्र. (सदर प्रतिज्ञापत्र नोटरीकृत असावे.)**

(एन्) **विद्यार्थी कल्याण अधिकारी / कार्यक्रम समन्वयक यांनी दिलेले राष्ट्रीय सेवा योजनेचे प्रमाणपत्र.**

(ओ) **उमेदवाराचे वडील, आजी - माजी सैनिक असल्यास** तशा आशयाचे **जिल्हा सैनिक बोर्ड किंवा संबंधित तुकडीचा प्रमुख सेनाधिकारी यांचे केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार 'परिशिष्ट डी' मध्ये नमूद केलेले प्राधान्यक्रम विचारात घेऊन विहीत नमुन्यातील प्रमाणपत्र.**

(पी) **सेवेत असणा-या उमेदवारांसाठी संबंधित नियुक्ती अधिकाऱ्याचे चालू शैक्षणिक वर्षासाठीचे 'ना हरकत प्रमाणपत्र'.**

(क्यु) शारीरिकदृष्टया दिव्यांगत्व प्रवर्गातून प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवाराने **प्राधिकृत अधिका-याचे** (जिल्हा शल्य चिकित्सक किंवा समतुल्य शासकीय रूग्णालय / वैद्यकीय मंडळ) **दिव्यांगत्वाबद्दलचे प्रमाणपत्र** जोडावे. (विकलांगतेची टक्केवारी ४० टक्क्यांपेक्षा कमी नसावी. तथापि, भारताचे राजपत्र दि.१४/०५/२०१९ मध्ये दिलेल्या नियमावलीतील विकलांगतेच्या कमाल टक्केवारीचे निकष लागू असतील. सदर राजपत्र संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे.)

(आर) अनाथ प्रवर्गातून प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवाराने, संबंधित विभागाचे विभागीय उपायुक्त, महिला व बालविकास यांचे स्वाक्षरीचे छापील लेटर हेडवरील विहित नमुन्यातील 'अनाथ प्रमाणपत्र''

३.४ **सर्व दृष्टीने परिपूर्ण भरलेला तसेच प्रवेश वेळापत्रकात दिलेल्या शेवटच्या तारखेस किंवा त्यापूर्वी प्राप्त झालेला अर्जच प्रवेशासाठी ग्राह्य धरला जाईल.**

३.५ **स्कॅन करून अपलोड केलेली कागदपत्रे वाचनीय असावीत. याची खातरजमा करूनच कागदपत्रे अपलोड करावीत. अपलोड केलेली कागदपत्रे वाचनीय नसल्यास ते ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत व त्याची जबाबदारी पूर्णतः उमेदवाराची असेल.**

उक्त अपलोड केलेल्या प्रतींच्या सत्यतेबाबत **परिशिष्ट 'ई'** येथील नमुन्यात स्वघोषणापत्र संकेतस्थळावर अपलोड करावे.

३.६ **खालीलपैकी कोणत्याही एका त्रुटीमुळे प्रवेश अर्ज रद्द करण्यात येईल.**

(अे) (i) महाराष्ट्र राज्यातील सक्षम प्राधिका-याने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र किंवा जन्म ठिकाणाचा उल्लेख असलेले, महाविद्यालय / शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखल्याची स्वयंसाक्षांकित प्रत संकेतस्थळावर अपलोड केली नसल्यास.

(ii) बाहेरील राज्यातील उमेदवारांनी अधिवास प्रमाणपत्र / रहिवाशी दाखला / मूळ रहिवास व जन्मदाखला / नेटिव्हीटी सर्टिफिकेट जोडले नसल्यास.

(बी) उमेदवाराचे पासपोर्ट आकाराचे सध्याचे छायाचित्र व स्वतःची स्वाक्षरी संकेतस्थळावर अपलोड केली नसल्यास.

(सी) **पात्रता परीक्षेचे गुणपत्रक / श्रेणीपत्रकाच्या प्रती संकेतस्थळावर अपलोड केल्या नसल्यास.**

(डी) **महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला / स्थलांतराच्या दाखल्याची प्रत संकेतस्थळावर अपलोड केली नसल्यास,** (उमेदवाराने या प्रवेशापूर्वी दुसऱ्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतला असेल तर त्या महाविद्यालयाने दिलेल्या बोनाफाईड प्रमाणपत्राच्या आधारे प्रवेश दिला जाईल; परंतु, मूळ महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला प्रवेश घेतल्यापासून ३ महिन्यांच्या आत सादर करणे बंधनकारक राहील.)

(इ) सेवेत असणा-या उमेदवाराने संबंधित **नियुक्ती प्राधिकाऱ्याचे 'ना हरकत प्रमाणपत्र' संकेतस्थळावर अपलोड केले नसल्यास.**

(एफ) **प्रवेश अर्जाचे विहित शुल्क न भरल्यास.**

(जी) संकेतस्थळावर अपलोड केलेल्या कागदपत्रांच्या प्रतींच्या सत्यतेबाबत स्वयंघोषणापत्र संकेतस्थळावर अपलोड केले नसल्यास.

३.७ **पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासंदर्भात गुणांच्या बाबतीत बरोबरी झाल्यास गुणवत्ताक्रम (Merit Position) ठरविण्यासाठी खालील मार्गदर्शक तत्वांचा अवलंब करण्यात येईल.**

(अ) महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाकडील सामायिक प्रवेश परीक्षेचे अधिकतम् गुण,

(ब) पदवी परीक्षेतील अधिकतम् सीजीपीए,

(क) पदवी अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यासाठी लागलेले एकूण वर्ष

(ङ) वयाने मोठा असलेला उमेदवार.

(इ) प्रथम ऑनलाईन प्रवेश अर्ज दाखल करण्याचा दिनांक व वेळ

३.८ **प्रवेश अर्ज व त्यासोबतची संबंधित कागदपत्रे संकेतस्थळावर अपलोड केल्यानंतर टपालाने / कुरीअरने / हातबटवडयाने कोणतीही अतिरिक्त कागदपत्रे स्वीकारली जाणार नाहीत.**

३.९ **(i) उमेदवारांनी** त्यांना पाहिजे असलेल्या महाविद्यालयामध्ये प्रवेश घेण्यासाठी **प्राधान्यक्रमाने अर्जामध्ये जास्तीत जास्त विकल्प नमूद करावेत.**

(**ii**) त्यासाठी संबंधित महाविद्यालयाच्या सांकेतांकांचा वापर करावा.

(**iii**) **एकदा नमूद केलेल्या विकल्पात बदल करता येणार नाही.**

३.१० (i) **उमेदवाराने सर्व रकान्यांमध्ये अचूक माहिती भरावी.**

(ii) उमेदवाराने भरलेल्या अर्जामध्ये कोणत्याही प्रकारची **त्रुटी राहिल्यामुळे उमेदवाराची गुणवत्ता घसरल्यास, त्याबाबत** 'एबीएस, पुणे' **किंवा कृषी परिषद जबाबदार राहणार नाही.**

३.११ अंतिम गुणवत्ता यादी जाहीर झाल्यानंतर **गुणवत्ता यादीतील स्थान, उमेदवाराने दिलेले विकल्प, लागू असलेले आरक्षण आणि उपलब्ध जागा विचारात घेऊन प्रवेश दिले जातील.**

३.१२ उमेदवाराने दिलेल्या **विकल्पानुसार प्रथमतः राज्यस्तरावरील ('एम' कोटा) उपलब्ध जागांमधून प्रवेशासाठी विचार केला जाईल. त्यानंतर विद्यापीठस्तरीय ('यु' कोटा) जागांवरील प्रवेशाबाबत विचार करण्यात येईल.**

३.१३ प्रवेशासाठी निवडलेल्या विद्यार्थ्यांची **'एम्'** कोटा व **'यु'** कोटयातील गुणानुक्रमे यादी प्रवेश वेळापत्रकामध्ये नमूद केलेल्या दिनांकांना **https://pg.agrimcaer.in** & **www.mcaer.org** या संकेतस्थळांवर प्रकाशित केली जाईल.

३.१४ प्रवेश घेण्यास **'**उमेदवारांसाठी महत्वाच्या सूचना**'** **परिशिष्ट 'एफ'** मध्ये देण्यात आलेल्या आहेत.

३.१५ शासन परिपत्रक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.संकीर्ण-२०११/(१०३) /११)/ मशि-३, दि.१८/४/२०११ नुसार उमेदवाराने प्रवेश घेतेवेळी स्वच्छताविषयक बाबींसबंधी **परिशिष्ट 'जी'** मध्ये माहिती देणे अनिवार्य आहे.

३.१६ शासन परिपत्रक, कृषी व पदुम विभाग, क्र. संकीर्ण-१५१७/प्र.क्र.१८५/६-अे, दि.५/६/२०१७ अनुसार ज्या उमेदवारांचे मतदार यादीमध्ये नाव नोंदविलेले नाही, अशा उमेदवारांनी मतदार यादीमध्ये नाव

नोंदविण्याविषयी हमी पत्र व नमुना ६, ७, ८ व ८-अ व्यवस्थित भरून प्रवेश घेतेवेळी संबंधित महाविद्यालयाकडे जमा करावे.

३.१७ प्रवेश प्रक्रियेविषयक कायदेशीर बाबी उद्‌भवल्यास इंग्रजी माहिती पुस्तिका ग्राह्य धरण्यात येईल.

४. प्रवेश कार्यपध्दती :

४.१ उमेदवाराने प्रवेश प्रक्रियेसंबंधी माहितीपुस्तिकेत दिलेला सर्व मजकूर काळजीपूर्वक वाचावा.

४.२ कृषी परिषद, पुणे, 'एबीएस, पुणे' यांच्यामार्फत राज्यातील कृषी विद्यापीठांकरिता प्रवेशप्रक्रिया राबवील.

४.३ महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे अधिनियम, १९८३ (क्र.४१) च्या कलम ५ मधील तरतुदीनुसार पदव्युत्तर प्रवेशासाठी इच्छुक असणारे उमेदवार आणि त्यांच्या आई/वडिलांचे महाराष्ट्र राज्यातील वास्तव्य प्रवेश अर्ज दाखल करण्याच्या दिनांकाच्या १० वर्षे पूर्वीच्या कालावधीत किमान ३ वर्षे असणे आवश्यक असून असे उमेदवार प्रवेशासाठी पात्र समजण्यात येतील; तथापि, जे उमेदवार आणि त्यांच्या आई / वडिलांचे वास्तव्य मागील १० वर्षांच्या कालावधीत तीन वर्षांपेक्षा कमी असेल, असे उमेदवार राज्याबाहेरील उमेदवार म्हणून समजण्यात येतील व त्यांच्याकरिता प्रवेशांच्या जागा प्रवेश क्षमतेच्या २ टक्क्यापर्यंत मर्यादित असतील. (ही बाब मान्यताप्राप्त विना अनुदानित तत्वावरील संलग्न खाजगी महाविद्यालयांसाठी लागू असणार नाही.)

४.४ भारतीय कृषी अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली व बाहेरील राज्यातील उमेदवारांसाठी असलेल्या राखीव जागा वगळता उर्वरित जागांपैकी–

-- **प्रथम ५० टक्के जागा महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवारांसाठी खुल्या असतील ('एम्' कोटा)**

आणि

-- **नंतर ५० टक्के जागा, या, उमेदवार ज्या विद्यापीठ कार्यक्षेत्रामधील महाविद्यालय/संस्था येथून अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झाला असेल, अशा उमेदवारांसाठी असतील ('यु' कोटा)**

-- **डॉ. शरदचंद्र पवार कृषी महाविद्यालय, बारामती जि.पुणे आणि शरदचंद्रजी पवार कृषी महाविद्यालय, खरवते दहिवली ता.चिपळूण (सावर्डे) जि.रत्नागिरी या कायमस्वरूपी विना अनुदानित महाविद्यालयामधील जागांचे वाटप खालीलप्रमाणे असेल.**

(अ) प्रवेशक्षमतेच्या २० टक्के जागा व्यवस्थापन कोटा.

(ब) प्रवेश क्षमतेच्या उर्वरित ८० टक्के जागांपैकी-

-- **५० टक्के महाराष्ट्र कोटा. ('एम्' कोटा)**

आणि

-- **५० टक्के जागा कृषी विद्यापीठस्तरीय कोटा ('यु' कोटा)**

४.५ व्यवस्थापन कोटयातील जागा (अंशतः किंवा पूर्णतः) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेला परत करण्याचा उद्देश असणाऱ्या संस्थेने, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेसाठी ऑनलाईन प्रवेश अर्ज दाखल करण्याच्या अंतिम दिनांकापूर्वी कृषी परिषद कार्यालयास कळविल्यास, त्या जागांचे, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या नियमानुसार वाटप करण्यात येईल.

४.६ **महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाकडील सामायिक प्रवेश परीक्षेतील प्राप्त गुणांच्या ७० टक्के गुण तसेच पदवी परीक्षेतील प्राप्त गुणांच्या ३० टक्के गुण आणि अधिभार- Weightages (असल्यास) या आधारे पदव्युत्तर प्रवेश होतील.**

४.७ ज्या उमेदवारांकडे महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र आहे किंवा ज्या उमेदवाराच्या महाविद्यालय/ शाळा सोडल्याच्या दाखल्यावर महाराष्ट्र राज्यातील जन्म ठिकाण आहे किंवा महाराष्ट्र राज्यातील सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखला आहे. मात्र त्याने पात्रता (पदवी) परीक्षा राज्याबाहेरून उत्तीर्ण केली आहे, अशा उमेदवाराचा प्रवेशासाठी विचार **फक्त 'एम्' कोटयाकरिता करण्यात येईल.**

४.८ **सर्व प्रवेश गुणवत्तेनुसार आणि तात्पुरत्या स्वरुपाचे असतील. शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. मकृवि २०१०/प्र.क्र. १५५ भाग १/ ७अे, दि.२१/८/२०२० अन्वये विहित करण्यात आलेल्या कार्यपध्दतीनुसार विषयांचे वाटप करण्यात येईल.** (आजी-माजी सैनिक प्रवर्गासाठीच्या राखीव जागांवरील प्रवेशाकरिता आजी-माजी सैनिक प्राधान्यक्रम प्रथम विचारात घेण्यात येईल.) यामुळे पहिल्या प्रवेश फेरीनंतर जागा रिक्त झाल्यास, त्या प्रवर्गाच्या रिक्त जागेवर ज्या विषयाचे वाटप झालेले होते, त्या विषयाचे वाटप पुढील प्रवेश फेरीमध्ये उपलब्ध असलेला बिंदु क्रमांक आणि त्या बिंदु क्रमांकावरील प्रवर्गाच्या उमेदवाराच्या पसंतीक्रमामुळे इतर प्रवर्गातील रिक्त जागेवर होऊ शकते.

४.९ **https://pg.agrimcaer.in** किंवा **www.mcaer.org** **या संकेतस्थळावर गुणवत्ता यादी प्रसिध्द करण्यात येईल.** उमेदवार या संकेतस्थळावर गुणवत्ता यादी पाहू शकतील. **उमेदवारांना टपालाद्वारे त्यांच्या गुणवत्तेबाबत कळविले जाणार नाही.**

४.१० गुणवत्ता यादीबाबत तक्रार असलेल्या अर्जदारांनी, प्रवेश कार्यक्रमामध्ये नमूद केलेल्या दिनांकाला किंवा त्या दिनांकापूर्वी त्यांच्या तक्रारी त्यांच्या 'आयडी' व 'पासवर्ड'च्या आधारे 'ऑन लाईन'द्वारे सादर कराव्यात. **या मुदतीत उमेदवारांचा तक्रार अर्ज ऑनलाईनद्वारे प्राप्त न झाल्यास त्याचे/तिचे प्रकरण विचारात घेतले जाणार नाही.**

४.११ उमेदवाराने त्याचा 'लॉग इन आयडी' व 'पासवर्ड' वापरून संकेतस्थळावरून त्याला देण्यात येणाऱ्या तात्पुरत्या प्रवेश वाटप पत्राची मुद्रित प्रत प्राप्त करून घेऊन प्रवेश दिलेल्या महाविद्यालयात स्वतः सर्व कागदपत्रांच्या मूळ प्रतींसह विहित दिनांकास अथवा त्यापूर्वी उपस्थित

रहावे. गंभीर वैद्यकीय कारणास्तव उमेदवार उपस्थित राहू शकत नसल्यास परिशिष्ट- 'एच' येथील प्राधिकार पत्राप्रमाणे उपस्थिती नोंदवावी. अन्यथा असा उमेदवार प्रवेशासाठी अनुपस्थित राहिला असे समजण्यात येऊन त्याचा प्रवेश आपोआपच रद्द झाला आहे, असे समजण्यात येईल.

४.१२ अ) प्रवेश माहितीपुस्तिकेत नमूद केलेल्या तारखेस उमेदवाराला उपलब्ध रिक्त जागांवर गुणवत्तेनुसार प्रवेश दिला जाईल.

ब) **प्रवेशानंतर कोणत्याही वेळी, उमेदवाराने खोटी माहिती पुरवून प्रवेश घेतला आहे, असे आढळून आल्यास असा प्रवेश विद्यापीठ रद्द करील.**

क) एखाद्या प्रकरणी विद्यापीठाने अशी कारवाई केली नसल्याचे निदर्शनास आल्यास असा प्रवेश रद्द करण्यासाठी महासंचालक, कृषी परिषद हे सक्षम असतील.

ड) प्रवेश फेऱ्यांच्या दरम्यान किंवा प्रवेशानंतर कोणत्याही वेळी संगणकप्रणालीमधील तांत्रिक बिघाडामुळे किंवा इतर कोणत्याही चुकीमुळे प्रवेश झाला असे आढळून आल्यास अशा उमेदवाराचा प्रवेश महासंचालक, कृषी परिषद हे रद्द करतील.

४.१३ (i) **उमेदवाराचा प्रवर्ग आणि / किंवा अतिरिक्त दिलेले गुण चुकीचे दर्शविले गेले असल्याचे,** प्रवेश घेतेवेळी मूळ कागदपत्रे व प्रमाणपत्रे यांच्या **छाननीच्या वेळी निदर्शनास आल्यास, असा उमेदवार त्या प्रवेश फेरीद्वारे प्रवेश मिळण्यास पात्र ठरणार नाही.**

(ii) सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांनी याबाबतची वस्तुस्थिती 'एबीएस, पुणे' आणि कृषी परिषद यांना **दूरध्वनी तसेच फॅक्सद्वारे तात्काळ कळवावी.**

(iii) 'एबीएस, पुणे' द्वारा अंतिम यादी पुन्हा सुधारित करण्यात येईल आणि सदर उमेदवार त्याच्या सुधारित **गुणानुक्रमानुसार प्रवेशास पात्र राहील.**

४.१४ (i) एखाद्या उमेदवाराला प्रवेशाबाबत तक्रार करायची असल्यास, **संबंधित प्रवेश वाटप फेरीच्या कालावधीतच कृषी परिषदेचे महासंचालक** यांच्याकडे उमेदवार तक्रार अर्ज दाखल करू शकेल.

(ii) अशा तक्रारीबाबत तात्काळ शहानिशा करून यथायोग्य कार्यवाही करण्यास महासंचालक, कृषी परिषद हे सक्षम असतील.

४.१५ विविध अभ्यासक्रमासाठी घेतलेला प्रवेश अंतिम राहील. प्रवेश घेतलेला असा उमेदवार विद्यापीठ / महाविद्यालय / अभ्यासक्रम / विषय यामध्ये कोणताही बदल करण्यास पात्र राहणार नाही.

४.१६ **कोणत्याही उमेदवाराची असा प्रवेश नाकारण्याची इच्छा असल्यास** आणि पुढील प्रवेश फेरीसाठी त्याचा/तिचा विचार व्हावा, असे वाटत असल्यास, **संकेतस्थळावर उमेदवाराच्या लॉग-इनद्वारे डेबीट कार्ड / क्रेडीट कार्ड / नेट बँकींगद्वारे रू.२००/- ऑनलाईन अदा करून प्रवेश नाकारता येईल.**

४.१७ एखाद्या विद्यार्थ्याने रु.२००/- फी भरुन त्याचा / तिचा प्रवेश नाकारला नाही, तर त्याचा / तिचा 'तिसरी प्रवेश फेरी' या फेरीखेरीज नंतरच्या प्रवेश फेरीसाठी विचार केला जाणार नाही.

४.१८ प्रवेश वाटपानुसार प्रवेश घेतल्यानंतर प्रवेश प्रक्रियेच्या कालावधीमध्ये विद्यार्थ्याने प्रवेश रद्द / नाकारल्यास असा विद्यार्थी प्रवेश रद्द / नाकारलेला विकल्प वगळता पुढील ऑनलाईन प्रवेश फेऱ्यांद्वारे इतर विकल्पांकरिता प्रवेशासाठी पात्र असेल. प्रवेश नाकारण्यासाठी दिलेल्या कालावधीमध्ये प्रवेश रद्द करता येतील.

४.१९ प्रवेश रद्द केल्यानंतर शुल्काचा परतावा-

(i) प्रवेशाची नोंदणी केल्यानंतर व वर्ग सुरु होण्यापूर्वी विद्यार्थ्याने प्रवेश रद्द केल्यास, विद्यार्थ्याकडून **प्रवेश प्रक्रिया शुल्कापोटी कमाल रू.१०००/- रक्कम कपात करण्यात येईल.**

(ii) **प्रवेशाची नोंदणी केल्यानंतर व वर्ग सुरु झाल्यानंतर विद्यार्थ्याने प्रवेश रद्द केल्यास वर्ग सुरु झालेल्या महिन्यापासून ज्या महिन्यामध्ये प्रवेश रद्द केला असेल, त्या महिन्यापर्यंत दरमहा होणारे सत्र आधारित शिक्षण शुल्क व दरमहा होणारे वसतीगृह शुल्क** (वसतीगृह उपलब्ध करून दिलेले असल्यास) संबंधित विद्यार्थ्याकडून **वसूल करण्यात येईल.**

(iii) वर्ग सुरु झाल्यानंतर राबविण्यात आलेल्या प्रवेश फेरीद्वारे प्रवेश मिळालेल्या विद्यार्थ्याने नोंदणी करून प्रवेश रद्द केल्यास, **नोंदणी केलेल्या तारखेच्या महिन्यापासून ज्या महिन्यामध्ये प्रवेश रद्द केला असेल, त्या महिन्यापर्यंत दरमहा होणारे सत्र आधारित शिक्षण शुल्क व दरमहा होणारे वसतीगृह शुल्क (वसतीगृह उपलब्ध करून दिलेले असल्यास) संबंधित विद्यार्थ्याकडून वसूल करण्यात येईल.**

४.२० प्रवेश प्रक्रियेसंबंधीची तसेच राज्यस्तरीय ('एम' कोटा) व विद्यापीठस्तरीय ('यु' कोटा) ची गुणवत्ता यादी आणि प्रवेश फेऱ्यांप्रमाणे प्रवेशासंबंधीची सद्यस्थिती याबाबतची माहिती **https://pg.agrimcaer.in** व **www.mcaer.org** या संकेतस्थळावर उपलब्ध राहील.

४.२१ प्रवेश प्रक्रियेसंदर्भात महाविद्यालयांचे सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांच्यासाठी महत्वाच्या सूचना **परिशिष्ट 'आय'** येथे दिलेल्या आहेत.

४.२२ उमेदवाराचा दुर्लक्षितपणा, दिरंगाई, कोणत्याही प्रकारचे तांत्रिक बिघाड किंवा त्याच्या इतर खाजगी कारणांमुळे तो प्रवेशापासून वंचित राहिल्याबाबत **कोणत्याही प्रकारची तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही.**

५. राखीव जागांचा तपशील.

महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे अधिनियम, १९८३ मधील तरतुदी, तसेच वेळोवेळी शासन निर्णयाद्वारे निर्देशित केल्याप्रमाणे विशिष्ट जागा, महाविद्यालयांमधील प्रवेशासाठी राखून ठेवण्यात आल्या आहेत-

अ. क्र.	सामाजिक आरक्षण	टक्केवारी
(१)	अनुसूचित जाती / नवबौध्द (एस्सी)	१३
(२)	अनुसूचित जमाती (एस्टी)	०७
(३)	विमुक्त जाती (अ) (व्हीजे -ए) (१४ व इतर)	०३
(४)	भटक्या जमाती (ब) (एन्टी-बी) (१९९० पूर्वीच्या सूचीप्रमाणे २८ व इतर)	२.५
(५)	भटक्या जमाती (क) (एन्टी - सी)	३.५
(६)	भटकया जमाती (ड) (एन्टी - डी) (वंजार, वंजारी, वंजारा)	०२
(७)	इतर मागास वर्गीय (ओबीसी)	१९
(८)	सामाजिक व शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्ग (एसईबीसी)	१०
	एकूण	**६०**

अ. क्र.	विशेष आरक्षण	टक्केवारी
(१०)	स्वातंत्र्य सैनिकाचे पाल्य (एफ्एफ्)	२
(११)	दिव्यांग (कमी दिसणे, कमी ऐकणे, चालणे व्यंगत्व किंवा मणक्याचे व्यंगत्व) (पीएच)	५
(१२)	आजी व माजी सैनिकांची मुले (डीपी)	२
(१३)	प्रकल्पामुळे विस्थापित झालेल्या व्यक्तींची मुले. (पीएपी) महाराष्ट्र प्रकल्प पुनर्वसन अधिनियम, १९७६ प्रमाणे प्रकल्पपीडित.	४
(१४)	शेतकरी व विहित किमान अर्हता असलेले किंवा कृषीविषयक अनुभव असलेली शेतक-यांची मुले. (अेजी)	६
(१५)	महिला	३०
	इतर	
(१६)	ज्या तारखेला प्रवेश मागितला असेल त्या तारखेच्या लगतपूर्वीच्या १० वर्षे मुदतीमध्ये किमान तीन वर्षे ज्या व्यक्ती व ज्याच्या आईवडिलांनी या राज्यात निवास केलेला नसेल, अशा व्यक्ती. (ओएस)	२
(१७)	अनाथ मुले	१

इतर

(९)	आर्थिक दुर्बल घटक (इडब्ल्युएस)	१०

टिप :

५.१ विशेष आरक्षणांतर्गत अ.क्र. १० ते १५ येथील विशेष आरक्षण अ.क्र.१ ते ९ येथील प्रवर्गामध्ये समाविष्ट आहे.

५.२ अनाथांसाठी आरक्षित जागेवर गुणवत्तेनुसार निवड झालेल्या उमेदवारांचा समावेश तो ज्या प्रवर्गाचा आहे त्या प्रवर्गात करण्यात येईल.

५.३ इतर आरक्षणांतर्गत अ.क्र. १५ येथील महिलांच्या विशेष आरक्षणास त्या त्या प्रवर्गासाठी विहित करण्यात आलेल्या टक्केवारीनुसार वाटा निश्चितपणे मिळावा यासाठी सामान्य प्रशासन विभाग, परिपत्रक क्र.एसआरव्ही-१०९७/प्र.क्र.३१/९८/१६-अ, दि.१६/३/१९९९ मध्ये नमूद केलेली कार्यपध्दती अनुसरण्यात येईल. प्रस्तुत शासन परिपत्रक कृषी परिषदेच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

५.४ सुरुवातीस विशेष मागास प्रवर्गाचे प्रमाणपत्रधारक उमेदवारांची जात ज्या मागास प्रवर्गामध्ये समाविष्ट होती, त्या मागास प्रवर्गाच्या आरक्षणासाठी पात्र समजण्यात येईल.

५.५ भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेच्या जागा, बाहेरील राज्यातील जागा वगळून उर्वरित जागा विचारात घेऊन महाराष्ट्र / विद्यापीठ कोटयांतर्गत सामाजिक व इतर आरक्षण निश्चित करण्यात येईल.

५.६ जागांचे वाटप महाविद्यालयनिहाय व विषयनिहाय करण्यात येईल.

५.७ महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे वरील आरक्षणाची अंमलबजावणी तथा बदल करण्यात येतील.

५.८ प्रवेश प्रक्रियेदरम्यान एखाद्या आरक्षित संवर्गामध्ये उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास सदर जागा शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र. मकृवि २०१०/प्र.क्र. १५५ / ७ अे, दि.२०/१०/२०११ मधील कार्यपध्दतीप्रमाणे भरण्यात येतील. सदर शासन निर्णयामध्ये आरक्षित जागांची सरमिसळ करण्याची कार्यपध्दती नमूद करण्यात आलेली आहे. यानुसार आरक्षित जागांची सरमिसळ केल्यानंतर या एकत्रित जागांना 'आरक्षित रूपांतरीत' (Convert to Reserve) (CR) संबोधण्यात येईल. या जागांवर सर्व सामाजिक प्रवर्गातील उमेदवार पात्र असतील. आरक्षित रूपांतरीत जागांवर उमेदवार प्राप्त न झाल्यास अशा जागा खुल्या वर्गासाठी रूपांतरीत करण्यात येतात. या जागांना 'खुला रूपांतरीत' (Convert to Open) (CO) संबोधण्यात येईल. या जागांवर सर्व उमेदवार पात्र असतील.

५.९ आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांसाठी खुल्या प्रवर्गातील जागा आरक्षित करण्यात आलेल्या आहेत. त्यामुळे आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांतर्गत उमेदवार प्राप्त न झाल्यास सदर जागा खुल्या प्रवर्गात रुपांतरीत करण्यात येतील.

५.१० सन २०२४ चा महाराष्ट्र अधिनियम १६ दि.२६/२/२०२४, महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्गांकरिता आरक्षण अधिनियम, २०२४ अन्वये अल्पसंख्यांक संस्थांव्यतिरिक्त इतर शैक्षणिक संस्था तसेच खाजगी शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाच्या एकूण जागांमध्ये १० टक्के जागा सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्गांकरिता स्वतंत्रपणे राखून ठेवण्यात आलेल्या

आहेत. तथापि, सदर आरक्षण हे मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल असलेल्या रिट याचिका क्र.३४६८/२०२४ व इतर मधील भविष्यातील निर्णयास अधीन राहील.

६. अधिभार

६.१ उमेदवार प्रवेशासाठी खालील प्रमाणे अधिभार मिळण्यास पात्र राहील.

	१० (बिंदू मापन)	**४ (बिंदू मापन)**
(१) राष्ट्रीय छात्र सेना 'बी' किंवा 'सी' प्रमाणपत्रधारक **किंवा** राष्ट्रीय सेवा योजना किमान २४० तास किंवा विशेष शिबीर	०.१२	०.०५

(२) उमेदवाराने त्याच्या पदवीपूर्व शैक्षणिक कालावधीमध्ये खालील स्पर्धांमध्ये भाग घेतला असल्यास, त्यास १०.०० बिंदु मापन पध्दतीनुसार खाली नमूद केल्याप्रमाणे अधिभार देण्यात येईल.

अधिभार गुणदान तक्ता

अ. क्र.	स्पर्धेतील स्थान	क्रीडा स्पर्धानिहाय गुणदान (सी.जी.पी.ए.)			मा.कुलपती यांच्या प्रेरणेने सुरु झालेल्या 'क्रीडा महोत्सव' क्रीडा स्पर्धा (अंतिम फेरी)
		आंतरराष्ट्रीय अजिंक्यपद क्रीडा स्पर्धा	मान्यता प्राप्त संघटनेच्या राष्ट्रीय अजिंक्यपद स्पर्धा	मान्यता प्राप्त संघटनेच्या राज्यस्तरीय अजिंक्यपद स्पर्धा	
(१)	प्रथम	०.२५	०.२०	०.१०	०.१०
(२)	द्वितीय	०.२०	०.१५	०.०५	०.०५
(३)	तृतीय	०.१५	०.१०	०.०३	०.०३
(४)	सहभाग	०.१०	०.०५	०.०२	०.०२

(३) वादविवाद, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व या **राज्य / राष्ट्रीय / आंतरराष्ट्रीयस्तरीय** स्पर्धांमध्ये भाग घेतला असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र. ०.१२ **पॉईंटस्**

१० बिंदू मापनच्या (Point Scale) पध्दतीमध्ये कमाल अधिभार ०.२५ असेल.

७. शिक्षण पध्दत :

- ❖ राज्यातील कृषी विद्यापीठांमध्ये 'विषय - अधिभार पध्दती'ने प्रत्येक शैक्षणिक वर्ष दोन सत्रांमध्ये विभागले आहे आणि २० आठवडयांपेक्षा कमी कालावधी नसलेल्या कालावधीस 'षण्मासिक सत्र' असे म्हणतात.
- ❖ शैक्षणिक कार्यक्रमामध्ये शिकविले जाणारे विषय निरनिराळया सत्रांमध्ये विभागले जाऊन वर्गातील व्याख्यान, प्रात्याक्षिके / शेतावरील प्रात्यक्षिके, ग्रंथालयातील वाचन व गृहपाठ इत्यादीप्रकारे शिकविले जातात.

- ❖ विद्यार्थी / विद्यार्थिनी, विषयाची निवड, घ्यावयाचे एकूण अधिभार, विद्यार्थ्याच्या सल्ला समितीच्या मार्गदर्शनाखाली प्रचलित नियमाप्रमाणे आणि विद्यार्थ्यांची / विद्यार्थिनींची शैक्षणिक प्रगती पाहून करतो / करते.
- ❖ विद्यार्थ्याची / विद्यार्थिनींची शैक्षणिक प्रगती समाधानकारक नसेल तर तो काही विषय ज्या वेळी शिकविण्यासाठी उपलब्ध असतील त्या वेळी पुन्हा घेऊ शकतो / शकते.
- ❖ शैक्षणिक नियमावलीमध्ये आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी बदल करून सुधारीत शैक्षणिक नियमावली तयार करण्यात येते. सुधारीत शैक्षणिक नियमावली शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू असते.

८. नोंदणी

अधिष्ठाता, पदव्युत्तर संस्था किंवा महाविद्यालयाचे सहयोगी अधिष्ठाता यांनी प्रवेश अर्ज आणि मूळ प्रमाणपत्रे तपासल्यानंतर विद्यार्थ्यास नोंदणी करण्यासाठी परवानगी देण्यात येते. या नोंदणीसाठी खालील बाबींचा क्रमशः समावेश होतो.

(१) अधिष्ठाता, पदव्युत्तर संस्थेचे कार्यालय किंवा संबंधित महाविद्यालयाच्या सहयोगी अधिष्ठाता यांच्या कार्यालयात शुल्क भरणे .

(२) सल्लागार समिती आणि विभाग प्रमुख यांच्या सल्लामसलतीने विद्यार्थ्याची विविध विषयात नोंदणी.

(३) विषय नोंदणी फॉर्म पूर्ण करुन विद्यार्थी, प्राध्यापक, मार्गदर्शक आणि विभाग प्रमुखांच्या सहीनिशी त्याच दिवशी किंवा विहीत केलेल्या वेळेपर्यंत अधिष्ठाता, पदव्युत्तर संस्था किंवा संबंधित महाविद्यालयाचे सहयोगी अधिष्ठाता यांचेकडे जमा करणे. अन्यथा विद्यार्थ्याची नोंदणी अवैध ठरविली जाते.

९. वैद्यकीय तपासणी

- ❖ प्रथम वर्षात प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्यास विद्यापीठ / सहयोगी अधिष्ठाता यांचे निर्देशानुसार जिल्हा शल्यचिकित्सक / ग्रामीण वैद्यकीय अधिकारी / प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र यांच्याकडून पहिले सत्र संपण्यापूर्वी वैद्यकीय तपासणी करून घेणे अनिवार्य आहे.
- ❖ वैद्यकीय तपासणीत विद्यार्थ्यामध्ये व्यंग आढळून आल्यास महाविद्यालयाचे सहयोगी अधिष्ठाता संबंधित विद्यार्थ्यास आणि त्याच्या आई - वडील / पालक यांना वैद्यकीय सुधारणेसाठी कळवतील.
- ❖ **विद्यार्थी वैद्यकीयदृष्टया अपात्र ठरल्यास त्यास विद्यापीठातून काढून टाकण्यात येईल.**
- ❖ अशी प्रकरणे कुलसचिव यांना पुढील कार्यवाहीस्तव सादर करण्यात येतील.

- ❖ विद्यापीठ/ सहयोगी अधिष्ठाता यांनी आयोजित केलेल्या वैद्यकीय तपासणीसाठी विद्यार्थी गैरहजर राहिल्यास विद्यार्थ्याला स्वखर्चाने प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्याकडून तपासणी करुन तपासणी अहवाल विहित केलेल्या मुदतीमध्ये महाविद्यालयास सुपूर्द करावा लागेल.
- ❖ **एखाद्या विद्यार्थ्याने वैद्यकीय तपासणी अहवाल विहित मुदतीत सादर केला नाही, तर अशा विद्यार्थ्याचा निकाल घोषित केला जाणार नाही.**

१०. उपस्थिती

- ❖ प्रत्येक विद्यार्थ्यास वर्गात, प्रात्यक्षिक , ग्रंथालयातील काम, कृषी विस्तार शिक्षण संबंधी भेटी, शैक्षणिक सहली आणि प्राध्यापक व संबंधीत शिक्षक यांच्या बैठकीस हजर राहाणे आवश्यक आहे.
- ❖ **एखाद्या विद्यार्थ्याची हजेरी ८० टक्यापेक्षा कमी असल्यास त्याला त्या सत्राची परीक्षा देण्यासाठी अपात्र ठरविण्यात येईल** व त्या विषयात अनुत्तीर्ण असा शेरा दिला जाईल (एफ् ग्रेड).
- ❖ अशा विद्यार्थ्यास त्या विषयासाठी पुन्हा नोंदणी करावी लागेल.
- ❖ सर्व विद्यार्थ्यांसाठी बायोमेट्रिक उपस्थिती प्रणालीद्वारे (Biometric Attendance System) दैनंदिन उपस्थितीची नोंद करणे बंधनकारक आहे.

११. खेळ आणि इतर कार्यक्रम

प्रत्येक महाविद्यालयात क्रीडा आणि त्यासंबंधी कार्यक्रम राबविण्यासाठी सोयी सुविधा उपलब्ध आहेत.

१२. वसतीगृह

काही मर्यादित संख्येपर्यंत विद्यार्थ्यांसाठी महाविद्यालयांकडे वसतीगृहाची सोय उपलब्ध आहे. वसतीगृहाची सुविधा गुणवत्तेवर आधारीत आहे.

१३. पदके, नगदी बक्षीसे आणि पारितोषिके.

उच्चत्तम गुणवत्ताधारक पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना विद्यापीठाच्या नियमानुसार पदके, नगदी बक्षीसे आणि पारितोषिके देण्यात येतात.

१४. शिष्यवृत्ती आणि सवलती.

समाजकल्याण विभाग / आदिवासी विकास विभाग / उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग / कृषी व पदुम विभाग व इतर संबंधित विभाग यांच्याकडून वेळोवेळी निर्गमित होणारे शासन निर्णयाप्रमाणे शिष्यवृत्ती आणि सवलतीचे धोरण लागू असेल.

शिष्यवृत्तीसंदर्भात ठळक सूचनाः-

- प्रवेश निश्चित झालेल्या अनुसूचित जाती व विविध मागास प्रवर्गातील तसेच आर्थिक मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांनी राज्य शासनामार्फत राबविल्या जाणाऱ्या विविध शिष्यवृत्या / फ्रिशिप इत्यादी योजनांकरिता राज्य शासनाच्या https:/mahadbt.maharashtra.gov.in/ या पोर्टलवर जाऊन योजनेच्या निकषानुसार ऑनलाईन अर्ज नोंदणीकृत करणे आवश्यक आहे.
- ऑनलाईन शिष्यवृत्या / फ्रिशिप करिता विद्यार्थ्यांनी प्रवेश प्रक्रियेद्वारे निर्धारित केलेल्या महाविद्यालयामध्ये विद्यार्थ्यांनी अंतिम प्रवेश घेतलेल्या तारखेपासून पुढील एक महिन्याच्या आत महाडिबीटी पोर्टलवर शिष्यवृत्या / फ्रिशिप इत्यादीकरिता परिपूर्ण अर्ज करणे आवश्यक आहे.

१५. वर्तणूक आणि शिस्त

(१) विद्यापीठामध्ये वेळोवेळी सुधारित व अस्तित्वात असलेल्या नियम व विनियमानुसार कॉपी प्रकरणे आणि गैरवर्तणुकीची प्रकरणे हाताळली जातात.

(२) विद्यापीठ संवैधानिक नियमावली, १९९० मध्ये केलेल्या तरतुदीन्वये **महाविद्यालयातील विद्यार्थी, रॅगिंग, अपहरण आणि इतर गैरशिस्तीच्या प्रकरणात आढळून आल्यास त्यास त्या महाविद्यालयाचे सहयोगी अधिष्ठाता पूर्वसूचना न देता महाविद्यालयातून तसेच वसतिगृहातून ताबडतोब निलंबित करतील** आणि अशा विद्यार्थ्यास उप महासंचालक (शिक्षण), पत्र क्र. ६(२३)/२००७ ए व पी. दि.१८/१/०८ नुसार **मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी विशेष याचिका अपील (सी) (सन २००४ चे (सी) [२४२९५ व २४२९६-९९] मध्ये दि. १०/१२/२००१ रोजी दिलेले आदेश** आणि डॉ.राघवन समितीच्या अहवालाच्या आधारे (डी.क्र. ३७०/०४/XI-अे, दि.२६/०२/२००९) व कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई पत्र क्र. अेजीयु-२००९/प्र.क्र.५८/७-अे, दि.६/५/२००९ नुसार, **माननीय कुलगुरु यांच्या आदेशाप्रमाणे महाविद्यालयातून काढून टाकण्यात येईल.**

(३) महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषदेने केलेल्या नियम व विनियमांचे पालन करणे विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहील.

(४) **कोणत्याहीप्रकारची बेशिस्त किंवा गैरवर्तणूक ही 'उच्च शिक्षण संस्थांमधील होणा-या रॅगिंगवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी विद्यापीठ अनुदान अयोगाचे विनियमन,२००९' च्या तरतुदीनुसार शिक्षापात्र गुन्हा ठरते.**

(५) रॅगिंगविरोधी कायदा : रॅगिंगच्या प्रकरणामध्ये २४ X ७ रॅगिंगविरोधी कायदेशीर मदत मिळण्यासाठी **१८००-१८०-५५२२** या टोल-फ्री क्रमांकावर संपर्क साधावा. ई-मेलः'**helpline@antiragging.net'** आणि संकेतस्थळ : '**http://www.ugc.ac.in**'

(६) प्रत्येक विद्यार्थी आणि त्याचे आई-वडील / पालक यांनी **'उच्च शिक्षण संस्थांमधील होणा-या रॅगिंगवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी विद्यापीठ अनुदान अयोगाचे विनियमन,२००९'** मधील तरतुदींचे आम्ही पालन करू,' असे **परिशिष्ट 'जे'** येथील प्रतिज्ञापत्र देणे गरजेचे आहे. तसेच आम्ही शैक्षणिक संस्थांमध्ये वसतीगृह परिसर आणि विद्यापीठ परिसरामध्ये शिस्त व वर्तणूक चांगली ठेऊ अशीदेखील खात्री देणे आवश्यक आहे.

१६. शुल्क

१६.१ कृषी विद्यापीठांतर्गत शासकीय / विद्यापीठ महसुलाद्वारे कार्यरत असलेल्या पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमासाठीचे शुल्क

अ. क्र.	बाब	प्रथम सत्र	द्वितीय सत्र
	'अ' महाविद्यालय शुल्क		
१	घटक महाविद्यालयातील अभ्यासक्रमाकरिता शिक्षण शुल्क	१५००० २५००० € १२५०००£ १५००० ¥, ६८०० ® २५००० § २०००० §§	१५००० २५००० € १२५०००£ १५००० ¥, ६८०० ® २५००० § २०००० §§
	विद्यापीठ महसुलाद्वारे कार्यरत असलेल्या महाविद्यालयातील अभ्यासक्रमाकरिता शिक्षण शुल्क	२५००० ۞ ६०००० ♂	२५००० ۞ ६०००० ♂
२	नोंदणी शुल्क	५००	५००
३	पात्रता शुल्क	५०० ८०० $	- -
४	महाविद्यालय हमी शुल्क	२००० ©	-
५	ग्रंथालय शुल्क	१५००	१५००
६	विद्यार्थी परिषद कार्यक्रमांतर्गत वर्गणी		
	१) खेळ जिमखाना व इतर गतीविधी	१५००	१०००
	२) विद्यार्थी सहकारी संस्था (भाग भांडवल अ सभासद शुल्क)	२००#	-
	३) स्नेहसंमेलन	८००	-
	४) महाविद्यालय नियत कालिक	५००	-
	५) क्रिडा महोत्सव क्रिडा शुल्क	१००	-

अ. क्र.	बाब	प्रथम सत्र	द्वितीय सत्र
७	विद्यापीठ वैद्यकीय सेवा व तपासणी शुल्क	५००	-
८	ओळख पत्र	१००#	-
९	विद्यार्थी कल्याण निधी	२००#	-
१०	गुण पत्रिका शुल्क	२००	२००
११	परीक्षा शुल्क	२०००	२०००
१२	विद्यार्थी सुरक्षा विमा हप्ता	१२५	-
१३	इ कार्यप्रणाली शुल्क	८००	८००
१४	आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क	१०	-
१५	शैक्षणिक भेट व कौशल्य विकास शुल्क	१०००	१०००
	एकूण (अ)	२७५३५ + [३००$ १०००० € ११००००£ १५००० ¥ (-) ८२०० ® १०००० § ५००० §§ १०००० ۞ ४५००० ♂]	२२००० + [१०००० € ११००००£ १५००० ¥ (-) ८२०० ® १०००० § ५००० §§ १०००० ۞ ४५००० ♂]
	'ब' वसतिगृह		
१	वसतिगृह हमी रक्कम	३००० ©	-
२	देखभाल खर्च	५०००	५०००
३	विद्युत आकार	५०००	५०००
४	खानावळ अनामत रक्कम	३००० ©	-
	एकूण (ब)	१६०००	१००००
	एकूण (अ अ ब)	४३५३५+ [३००$ १०००० € ११००००£ १५००० ¥ (-) ८२०० ® १०००० § ५००० §§ १०००० ۞ ४५००० ♂]	३२००० + [१०००० € ११००००£ १५००० ¥, (-) ८२०० ® १०००० § ५००० §§ १०००० ۞ ४५००० ♂]

$ इतर राज्यातील विद्यार्थ्यांनी भरावयाचे शुल्क.

© विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय / वसतिगृह सोडतानाचे परतावा शुल्क.

हे शुल्क विद्यार्थ्यांनी विद्यार्थ्याच्या महाविद्यालयीन काळात एकदाच भरावयाचे आहे.

€ डॉ.बासाकोकृवि, दापोली अंतर्गत काढणी पश्चात तंत्रज्ञान आणि व्यवस्थापन संस्था किल्ला रोहा जि.रायगड येथील एम.एस.सी (काढणी पश्चात व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमास गुणवत्तेवर आधारित प्रवेश घेतलेल्या उमेदवारांकरिता शुल्क.

£ डॉ.बासाकोकृवि, दापोली अंतर्गत काढणी पश्चात तंत्रज्ञान आणि व्यवस्थापन संस्था किल्ला रोहा जि.रायगड येथील एम.एस.सी (काढणी पश्चात व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमाकरिता पुरस्कृत उमेदवारांकरिता शुल्क.

¥ वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) या अभ्यासक्रमास राज्य/विद्यापीठस्तरीय प्रवेश परीक्षेद्वारे प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांना आकारण्यात येणारे शुल्क.

® वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) या अभ्यासक्रमास राष्ट्रीय स्तरावरील प्रवेशफेरीद्वारे किंवा जैवतंत्रज्ञान विभाग, भारत सरकार प्रायोजित कार्यक्रमातंर्गत प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांना आकारण्यात येणारे शुल्क.

§ वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, लातूर येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमास मुलांकरिता शुल्क.

§§ वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, लातूर येथील एम्.बी.ए्. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमास मुलींकरिता शुल्क.

۞ महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला व डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली येथील एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) करिता शुल्क.

♂ महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, पुणे येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) व डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, नागपूर येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) करिता शुल्क.

टिपः- (१) वरील शुल्काव्यतिरिक्त प्रबंध तपासणी शुल्क रू.२०००/- चौथ्या सत्रामध्ये एकदाच भरावयाचे आहे.

(२) पदव्युत्तर पदवी प्रमाणपत्र, अंतिम गुणपत्रक व दिक्षांत समारंभ गणवेश याकरिता 'पदवीदान समारंभ शुल्क रु.१५००/-' लागू असेल. सदर शुल्क पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या शेवटच्या सत्रात एकदाच भरावयाचे आहे.

(३) संलग्नित खाजगी पदव्युत्तर महाविद्यालयांनी शिक्षण शुल्कामधून रु.७५००/- प्रती विद्यार्थी प्रती सत्र याप्रमाणे 'विद्यापीठ प्रक्रिया शुल्क' संबंधित कृषी विद्यापीठाचे नियंत्रक यांच्या खात्यावर जमा करावे.

१६.२ कायमस्वरूपी विनाअनुदानित खाजगी पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यांनी भरावयाच्या शुल्काचा तपशील (रुपयांमध्ये).

महाविद्यालयाचे नाव	अभ्यासक्रम	वार्षिक शुल्क (रूपये)
डॉ. शरदचंद्र पवार कृषी महाविद्यालय, बारामती जि.पुणे	**एम.एससी. (कृषी)**	**१,०६,०००/-**
	एम. एससी. (उद्यानविद्या)	
शरदचंद्रजी पवार कृषी महाविद्यालय, खरवते दहिवली ता.चिपळूण (सावर्डे) जि.रत्नागिरी	**एम.एससी. (कृषी)**	**८०,०००/-**
	एम. एससी. (उद्यानविद्या)	

- शासकीय महाविद्यालयांकडून जे शुल्क (जसे, गुणपत्रिका शुल्क, परीक्षा शुल्क इत्यादी) संबंधित कृषी विद्यापीठांकडे जमा करण्यात येते, ते शुल्क विना अनुदानित महाविद्यालयाने, शैक्षणिक शुल्कातून महात्मा फुले कृषी विद्यापीठाकडे जमा करावे.
- विना अनुदानित महाविद्यालयांनी सदर शुल्काव्यतिरिक्त इतर कोणतेही शुल्क विद्यार्थ्यांकडून आकारू नये.
- विना अनुदानित महाविद्यालयांनी वार्षिक शुल्क दोन सत्रांमध्ये समप्रमाणात विभागून आकारण्यात यावे.
- विना अनुदानित महाविद्यालयांचे वसतीगृह शुल्क हे मुद्दा क्र. १६.१ येथे नमूद केलेल्या शासकीय / विद्यापीठ अनुदानित महाविद्यालयांच्या वसतीगृह शुल्काप्रमाणेच राहील. सदर शुल्क वरील वार्षिक शुल्काव्यतिरिक्त असेल.
- व्यवस्थापन कोटयातून प्रवेशित विद्यार्थ्यांना स्वतंत्र वार्षिक शुल्क नसून वर नमूद केलेले वार्षिक एकूण शुल्क, हे संस्थात्मक कोटयातून प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनासुध्दा लागू असेल.

१६.३ १. गुणपत्रिका / परीक्षा शुल्क संबंधित विद्यापीठात जमा करावे.

२. एकत्रित श्रेणीपत्रक / गुणपत्रक शुल्क रु. १००/- इतके शेवटच्या सत्राच्या नोंदणीच्या वेळी ज्या त्या विद्यापीठाकडे जमा करावे लागेल.

३. महाराष्ट्र शासनाच्या सवलतीच्या नियमाप्रमाणे विद्यार्थीनी आणि राखीव प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या सवलती या राज्य शासनाच्या वेळोवेळी सुधारित नियमाप्रमाणे दिल्या जातील.

४. विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती मंजूर न झाल्यास विद्यार्थ्याने पूर्ण शुल्क भरणे बंधनकारक राहील.

<u>शासकीय / विद्यापीठ अनुदानित शुल्काचा गोषवारा</u>

अ. क्र.	बाब	शुल्क	
		१ ले सत्र	**२ रे सत्र**
	अ) महाविद्यालय शुल्क		
१.	घटक / अनुदानित महाविद्यालयांकरिता शुल्क.	२७,५३५	२२,०००
२.	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठांतर्गत काढणी पश्चात तंत्रज्ञान आणि व्यवस्थापन संस्था, किल्ला-रोहा, जि.रायगड येथील एम्.एस्सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमास गुणवत्तेवर आधारीत प्रवेश घेतलेल्या उमेदवारांकरिता शुल्क.	३७,५३५	३२,०००
३.	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठांतर्गत काढणी पश्चात तंत्रज्ञान आणि व्यवस्थापन संस्था, किल्ला-रोहा, जि.रायगड येथील एम्.एस्सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमाकरिता पुरस्कृत उमेदवारांकरिता शुल्क.	१,३७,५३५	१,३२,०००

अ. क्र.	बाब	शुल्क	
		१ ले सत्र	२ रे सत्र
४.	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) या अभ्यासक्रमास राज्य/विद्यापीठस्तरीय प्रवेश परीक्षेद्वारे प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांना आकारण्यात येणारे शुल्क.	४२,५३५	३७,०००
५.	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) या अभ्यासक्रमास राष्ट्रीय स्तरावरील प्रवेशफेरीद्वारे किंवा जैवतंत्रज्ञान विभाग, भारत सरकार प्रायोजित कार्यक्रमातंर्गत प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांना आकारण्यात येणारे शुल्क.	१९,३३५	१३,८००
६.	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, लातूर येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमास मुलांकरिता शुल्क.	३७,५३५	३२,०००
७.	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, लातूर येथील एम्.बी.ए्. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमास मुलींकरिता शुल्क.	३२,५३५	२७,०००
८.	महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी, डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला व डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली येथील एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) करिता शुल्क.	३७,५३५	३२,०००
९.	महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, पुणे येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) व डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, नागपूर येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) करिता शुल्क.	७२,५३५	६७,०००
	(ब) वसतीगृह शुल्कासह महाविद्यालयाचे शुल्क		
१.	घटक / अनुदानित महाविद्यालयांकरिता शुल्क.	३८,५३५	२८,०००
२.	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठांतर्गत काढणी पश्चात तंत्रज्ञान आणि व्यवस्थापन संस्था, किल्ला-रोहा, जि.रायगड येथील एम्.एस्सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमास गुणवत्तेवर आधारीत प्रवेश घेतलेल्या उमेदवारांकरिता शुल्क.	४८,५३५	३८,०००
३.	डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठांतर्गत काढणी पश्चात तंत्रज्ञान आणि व्यवस्थापन संस्था, किल्ला-रोहा, जि.रायगड येथील एम्.एस्सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमाकरिता पुरस्कृत उमेदवारांकरिता शुल्क.	१,४८,५३५	१,३८,०००
४.	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) या अभ्यासक्रमास राज्य/विद्यापीठस्तरीय प्रवेशपरीक्षेद्वारे प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांना आकारण्यात येणारे शुल्क.	५३,५३५	४३,०००
५.	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) या अभ्यासक्रमास राष्ट्रीय स्तरावरील प्रवेशफेरीद्वारे किंवा जैवतंत्रज्ञान विभाग, भारत सरकार प्रायोजित कार्यक्रमातंर्गत प्रवेश घेणा-या विद्यार्थ्यांना आकारण्यात येणारे शुल्क.	३०,३३५	१९,८००

अ. क्र.	बाब	शुल्क	
		१ ले सत्र	**२ रे सत्र**
६.	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, लातूर येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमास मुलांकरिता शुल्क.	४८,५३५	३८,०००
७.	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, लातूर येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) अभ्यासक्रमास मुलींकरिता शुल्क.	४३,५३५	३३,०००
८.	महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला व डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली येथील एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान) करिता शुल्क.	४८,५३५	३८,०००
९.	महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, पुणे येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) व डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत कृषी महाविद्यालय, नागपूर येथील एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन) करिता शुल्क.	८३,५३५	७३,०००

१७. प्रवेश कार्यक्रम

१७.१ पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश प्रक्रियेचे सन २०२६-२७ साठीचे वेळापत्रक.

अ. क्र.	कार्यक्रम	**Date**
१.	प्रवेश प्रक्रियेस सुरुवात दिनांक	२९-०७-२०२६
२.	ऑनलाईन प्रवेश अर्ज व त्यासोबतची आवश्यक ती स्कॅन केलेली कागदपत्रे संकेतस्थळावर अपलोड करावयाचा अंतिम दिनांक	०९-०८-२०२६
३.	‘एबीएस, पुणे’ व कृषी परिषदेच्या संकेतस्थळावर अंतरिम गुणवत्ता यादीची प्रसिध्दी.	११-०८-२०२६ (सायं.५.३० नंतर)
४.	तक्रार नोंदणीचा कालावधी	१२-०८-२०२६ ते १४-०८-२०२६
५.	‘एबीएस, पुणे’ व कृषी परिषदेच्या संकेतस्थळावर अंतिम गुणवत्ता यादीची प्रसिध्दी.	१७-०८-२०२६ (सायं.५.३० नंतर)
६.	(i) पहिल्या प्रवेश फेरीच्या वाटप यादीची प्रसिध्दी.	२०-०८-२०२६ (सायं.५.३० नंतर)
	(ii) रिपोर्टिंगचा कालावधी	२१-०८-२०२६, २२-०८-२०२६ व २४.०८.२०२६
७.	(i) दुसऱ्या प्रवेश फेरीच्या वाटप यादीची प्रसिध्दी. (रूपांतरासह)	२७-०८-२०२६ (सायं.५.३० नंतर)
	(ii) रिपोर्टिंगचा कालावधी	२८-०८-२०२६, २९-०८-२०२६ व ३१.०८.२०२६
८.	रिक्त जागांच्या यादीची प्रसिध्दी	०२-०९-२०२६

अ. क्र.	कार्यक्रम	**Date**
९.	**कृषी महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे येथे तिसरी प्रवेश फेरी** (**परिशिष्ट 'के'** येथील कार्यपध्दतीनुसार)	०७-०९-२०२६ व ०८-०९-२०२६
१०.	वर्ग सुरु होण्याचा दिनांक	०९-०९-२०२६

टीप -

(१) **दुसऱ्या** प्रवेश फेरीनंतर विविध कारणामुळे जागा रिक्त असल्यास त्या जागा कृषी महाविद्यालय, पुणे येथे राबविण्यात येणाऱ्या **'तिसऱ्या प्रवेश फेरी'**द्वारे 'एबीएस, पुणे' यांनी प्रसिध्द केलेल्या अंतिम गुणवत्ता यादीतून भरण्यात येतील.

(२) वर अधिसूचित केल्याप्रमाणे प्रवेश प्रक्रियेकरिता वेगळे मुलाखत पत्र देण्यात येणार नाही.

१७.२ या माहीती पुस्तिकेमध्ये विविध पदव्युत्तर प्रवेशाचे नियम तसेच शैक्षणिक नियमावलीच्या सर्व अभ्यासक्रमाची थोडक्यात माहिती देण्यात आली आहे. सविस्तर माहितीसाठी प्रवेशाचे नियम व विनियम तसेच शैक्षणिक नियमावली पहावी.

१८. 'एबीएस, पुणे' **चे संकेतस्थळ https://pg.agrimcaer.in दि. २९ जुलै,२०२६ पासून कार्यरत राहील.**

राहुल महिवाल (भाप्रसे)
महासंचालक
महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद,
पुणे-४११ ००७.

प्रवेशाकरिता तपासावयाच्या कागदपत्रांची सूची

अ.क्र.	प्रमाणपत्र / कागदपत्रांचा तपशील	आहे (✓) / नाही (×)
(१)	(i) महाराष्ट्र राज्यातील सक्षम प्राधिका-याने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र किंवा जन्म ठिकाणाचा उल्लेख असलेले, महाविद्यालय / शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा सक्षम प्रधिका-याकडील जन्म दाखला.	
	(ii) बाहेरील राज्यातील उमेदवारांचे अधिवास प्रमाणपत्र / रहिवाशी दाखला / मूळ रहिवास व जन्मदाखला / नेटिव्हीटी सर्टिफिकेट.	
(२)	**पदवी अभ्यासक्रमाच्या परीक्षेचे गुणपत्रक किंवा श्रेणीपत्रक**.	
(३)	**महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे परीक्षा मंडळाकडील सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षातील सामायिक प्रवेश परीक्षेचे गुणपत्रक / गुणपत्रके**	
(४)	**महाविद्यालय सोडल्याचे / महाविद्यालय बदलीचे प्रमाणपत्र** (शेवटी शिकत असलेल्या) किंवा जेथे प्रवेश अगोदर मिळालेला आहे त्या महाविद्यालयाचे **बोनाफाईड** प्रमाणपत्र.	
(५)	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड), इतर मागासवर्ग, विशेष मागासप्रवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्ग या उमेदवारांचे **जात प्रमाणपत्र.**	
(६)	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड), इतर मागासवर्ग, विशेष मागासप्रवर्ग, सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्ग या उमेदवारांचे **जात वैधता प्रमाणपत्र.** (इतर मागासवर्ग (OBC) तसेच सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्ग (SEBC) हया प्रवर्गातील ज्या उमेदवारांनी जात पडताळणी समितीकडे जात प्रमाणपत्राची पडताळणी करण्यासाठी अर्ज सादर केलेला आहे, परंतु अद्याप जात वैधता प्रमाणपत्र प्राप्त झालेले नाही, अशा उमेदवारांनी जात वैधता प्रमाणपत्राच्या जागी तसा अर्ज केल्याबाबतची पावती अपलोड करावी.)	
(७)	विमुक्त जाती-अ, भटक्या जमाती-ब, क, ड, इतर मागासवर्गीय जाती, विशेष मागास मागासवर्ग, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्टया मागासवर्गातील उमेदवारांसाठी दिनांक ३१ मार्च,२०२७ पर्यंत ग्राह्य असलेले सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.	
(८)	खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांच्या पात्रतेसाठी महाराष्ट्र शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाकडील शासन निर्णय क्र. राआधो-४०१९/ प्र.क्र.३१ /१६-अ, **दि.३१/५/२०२१** अनुसार आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकाचे चालू शैक्षणिक वर्षासाठी ग्राह्य असलेले प्रमाणपत्र.	
(९)	(अ) मा.पंतप्रधान / मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांची स्वाक्षरी असलेले अर्जदाराच्या माता / पिता / आजी / आजोबा यांचे **‘स्वातंत्र्य सैनिक असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र’.**	

अ.क्र.	प्रमाणपत्र / कागदपत्रांचा तपशील	आहे (✓) / नाही (×)
	(ब) **'उमेदवार** स्वातंत्र्य सैनिकाच्या मुलाचा/मुलीचा मुलगा/मुलगी आहे' **अशा आशयाचे स्वातंत्र्य सैनिकाचे आणि जर स्वातंत्र्य सैनिक हयात नसल्यास स्वातंत्र्य सैनिकाच्या पती / पत्नीचे** रु.१०/- चा कोर्ट फी स्टॅम्प चिकटवलेल्या साध्या कागदावर **प्रतिज्ञापत्र. (सदर प्रतिज्ञापत्र नोटरीकृत असावे.)**	
(१०)	**संरक्षण दलातील कर्मचारी** असल्याबाबतचे जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी यांचे प्रमाणपत्र किंवा रेजिमेंटच्या समादेशक अधिकाऱ्याचे **प्रमाणपत्र** किंवा सक्षम प्राधिकाऱ्याचे 'सैनिक' असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.	
(११)	सक्षम जिल्हा शल्य चिकित्सक किंवा समतुल्य शासकीय रूग्णालय / वैद्यकीय मंडळाचे **'शारीरिक अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र.'** **[विकलांगतेची टक्केवारी** शारिरीकदृष्टया दिव्यांग प्रवर्गाकरिता आरक्षण मागणाऱ्या विद्यार्थ्याच्या बाबतीत, **४० टक्क्यांपेक्षा कमी असता कामा नये.** तथापि, भारताचे राजपत्र दि.१४/०५/२०१९ मध्ये दिलेल्या नियमावलीतील विकलांगतेच्या कमाल टक्केवारीचे निकष लागू असतील.**]**	
(१२)	लाभार्थ्यांच्या नावे असणारी, विद्यार्थ्याच्या / विद्यार्थीनीच्या माता पित्याची अथवा आजोबा-आजीची जमीन कृषी विद्यापीठ / पाटबंधारे / वीज / संरक्षण प्रकल्प यासाठी शासनाने संपादित केली असल्याचे विहित नमुन्यातील महाराष्ट्र शासनाच्या जिल्हा पुनर्वसन अधिकाऱ्याने किंवा सक्षम अधिकाऱ्याने (प्राधिकृत केले असल्यास प्राधिकृत करण्यात आले असल्याच्या सक्षम अधिकाऱ्याच्या पत्रासह) **'प्रकल्प विस्थापित व्यक्तीकरिता दिलेले प्रमाणपत्र (पीएपी.)'.**	
(१३)	उमेदवार किंवा त्याचे माता-पिता किंवा आजा-आजी (पित्याकडून) शेतजमिनीचे मालक किंवा कूळ म्हणून शेतजमीन धारक आहे / आहेत आणि त्यांचे उत्पन्नाचे मुख्य साधन जमिनीच्या वैयक्तिक मशागतीतून आहे हे दर्शविणारे तहसिलदार / नायब तहसिलदारापेक्षा कनिष्ठ दर्जा नसलेल्या अधिका-याचे विहित नमुन्यामध्ये / तहसीलदार किंवा नायब तहसीलदार यांनी दिलेले त्यांच्याकडील उपलब्ध असलेल्या विहित नमुन्यामध्ये सन २०२४-२५ किंवा २०२५-२६ किंवा चालू वर्षातील **'शेतकरी असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र (एजी)'.**	
(१४)	पदवी अभ्यासक्रमाच्या कालावधीमधील राष्ट्रीय छात्रसेनेचे (एनसीसी) 'ब' प्रमाणपत्र किंवा समादेशक अधिकाऱ्याचे (वायु /नौसेना / सैन्यदल) प्रमाणपत्र (पदवी अभ्यासक्रमाच्या कालावधीतील) असावे.	
(१५)	(अ) 'क्रीडा महोत्सव' क्रीडा / खेळ स्पर्धांमध्ये (आंतरमहाविद्यालयीनस्तरीय स्पर्धा वगळता) भाग घेणा-या उमेदवारांनी सादर केलेले विद्यार्थी कल्याण अधिकारी / कृषी विद्यापीठाचे कुलगुरु / आयोजक विद्यापीठांचे सक्षम प्राधिकारी यांचे प्रमाणपत्र.	

अ.क्र.	प्रमाणपत्र / कागदपत्रांचा तपशील	आहे (✓) / नाही (×)
	(ब) आंतरराष्ट्रीय / राष्ट्रीय व राज्यस्तरीय क्रीडा स्पर्धांबाबत महाराष्ट्र ऑलिम्पिक संघटना / भारतीय ऑलिंम्पिक संघटना मान्यताप्राप्त क्रीडा संघटनेच्या संयोजन समितीच्या सक्षम प्राधिका-याचे प्रमाणपत्र. (संघटनेने / खाजगी संस्थेने दिलेले प्रमाणपत्र कृषी विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याने प्रमाणित केलेले असावे.)	
	(क) **आंतरराष्ट्रीय अजिंक्य क्रीडा स्पर्धा-** (i) ऑलिम्पिक गेम्स. (ii) कॉमनवेल्थ गेम्स. (iii) कॉमनवेल्थ युथ गेम्स. (iv) आशियाई क्रीडा स्पर्धा. **राष्ट्रीय स्तरावरील क्रीडा स्पर्धाः-** (i) अखिल भारतीय आंतर कृषी विद्यापीठीय क्रीडा स्पर्धा (भारतीय कृषी अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली यांनी आयोजित केलेल्या). (ii) भारतीय विद्यापीठ क्रीडा स्पर्धा संघटना.	
(१६)	**पदवी अभ्यासक्रमाच्या कालावधीमध्ये** वादविवाद, निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व या **राज्य / राष्ट्रीय / आंतरराष्ट्रीयस्तरीय स्पर्धांमध्ये कृषी विद्यापीठ / महाविद्यालयामार्फत भाग घेतला असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र**. (संघटनेने / खाजगी संस्थेने दिलेले प्रमाणपत्र कृषी विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्याने प्रमाणित केलेले असावे.)	
(१७)	विद्यार्थी कल्याण अधिकारी / कार्यक्रम समन्वयक यांचे **राष्ट्रीय सेवा योजनेचे प्रमाणपत्र** असावे. (किमान २४० तास काम केलेले / विशेष शिबीर केलेले).	
(१८)	सेवेत असलेले उमेदवार असल्यास संबंधित कार्यालय प्रमुखाचे **चालू शैक्षणिक वर्षासाठीचे 'ना हरकत प्रमाणपत्र'.**	
(१९)	संकेतस्थळावर अपलोड केलेल्या कागदपत्रांच्या प्रतींच्या सत्यतेबाबत परिशिष्ट 'ई' मधील स्वयंघोषणा पत्र.	
(२०)	स्वच्छताविषयक सुविधांबाबत **परिशिष्ट 'जी'** मधील हमीपत्र.	
(२१)	महिला व बालविकास विभाग, शासन निर्णय क्र. अनाथ-२०१८/प्र.क्र.१८२/का-०३, दि. २३/८/२०२१ अन्वये विभागीय उपायुक्त (महिला व बालविकास) यांच्या छापील लेटर हेडवरील विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांच्या स्वाक्षरीचे विहित नमुन्यातील (''अ'' / ''ब'' / ''क'' प्रवर्गातील) अनाथ प्रमाणपत्र.	

परिशिष्ट 'अे'

पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमासंदर्भात भारतीय कृषी अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली यांचे मानांकन नसलेल्या अभ्यासक्रम/विषयांची यादी

अ. क्र.	अभ्यासक्रम / विषय	कृषी विद्यापीठ
१.	**एम्.एस्सी. (कृषी)- अकोला व नागपूर-** पशुधन उत्पादन व व्यवस्थापन, दुग्धशास्त्र	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला
२.	**एम्.एस्सी. (कृषी)- अमरावती-** कृषी विस्तार शिक्षण	
३.	**एम्.एस्सी. (कृषी)- अमरावती-** कृषी अर्थशास्त्र	
४.	**एम्. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी), अकोला-** कृषी रचना व पर्यावरण व्यवस्थापन	
५.	**एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), अकोला-** फुलशेती व प्रांगण सुशोभिकरण आरेखन	
६.	**एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), नागपूर-** भाजीपाला शास्त्र	
७.	**एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), नागपूर-** फळशास्त्र	
८.	**एम्.बी. ए.** (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन), नागपूर	
९.	**एम्.एस्सी. (वनशास्त्र) - अंतर्गत सर्व विषय**	
१०.	**एम्.एस्सी. (कृषी)-** पशुधन उत्पादन व व्यवस्थापन, दुग्धशास्त्र	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली जि.रत्नागिरी
११.	**एम्. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)-** कृषी रचना व पर्यावरण व्यवस्थापन	
१२.	**एम्.एस्सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन)- अंतर्गत सर्व विषय**	
१३.	**एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान)**	
१४.	**एम्.एस्सी. (कृषी), खरवते दहिवली अंतर्गत सर्व विषय**	
१५.	**एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), खरवते दहिवली अंतर्गत सर्व विषय**	
१६.	**एम्.एस्सी. (कृषी)-** सिंचन जलव्यवस्थापन	महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी जि.अहिल्यानगर
१७.	**एम्.एस्सी. (कृषी), पीजीआय, राहुरी, पुणे, कोल्हापूर, धुळे-** पशुधन उत्पादन व व्यवस्थापन, दुग्धशास्त्र	
१८.	**एम्.एस्सी. (कृषी), बारामती-** सर्व विषय	

अ. क्र.	अभ्यासक्रम / विषय	कृषी विद्यापीठ
१९.	**एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), बारामती-** सर्व विषय	
२०.	**एम्. बी. ए.** (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन)**, पुणे**	
२१.	**एम्.एस्सी. (कृषी)**- पशुधन उत्पादन व व्यवस्थापन, दुग्धशास्त्र	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी
२२.	**एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), लातूर-** सर्व विषय	
२३.	**एम्.एस्सी. (सामुदायिक विज्ञान)**- परभणी	

<u>परिशिष्ट ‘बी’</u>

शेतकरी असल्याबाबतच्या प्रमाणपत्राचा नमुना

(हे प्रमाणपत्र नायब तहसिलदारापेक्षा कनिष्ठ अधिका-याच्या स्वाक्षरीचे नसावे)

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री. /श्रीमती.. (जमीन धारकाचे नांव) राहणार................. तालुका.................. जि. .... हे श्री./कु. .... (विद्यार्थ्याचे नाव) यांचे/हिचे वडील/ आई /आजोबा /आजी (वडिलांकडून) असून श्री/श्रीमती.. यांच्या नांवे .... हे. ....आर इतकी शेतजमीन आहे. ही जमीन .... अधिनियम,* १९............ चे कलम .... मधील तरतुदीनुसार कमाल धारणेपेक्षा अधिक नाही. असेही प्रमाणित करण्यात येते की, त्यांचे उत्पनांचे मुख्य साधन त्यांच्या नांवे असलेल्या शेतजमिनीतून आहे.

ठिकाण - स्वाक्षरी
दिनांक - नांव
कार्यालयीन मोहर पदनाम

....

टीप
(१) * येथे संबंधित अधिनियमाचे पूर्ण नाव द्यावे.
(२) स्वाक्षरी व कार्यालयीन मोहर ही अधिकृत अधिका-याचीच असावी.
(३) ‘शेतकरी’ म्हणजे अशी व्यक्ती की, जिच्या नावे असलेली शेतजमीन संबंधित महसुली विभागाच्या जमीन अधिनियमानुसार कमाल धारणेपेक्षा अधिक नाही.
(४) विद्यार्थी स्वतः जमीन मालक असल्यास जमीनधारकाचे नांव त्याचेच राहील.

परिशिष्ट 'सी'

महाराष्ट्र शासन

प्रमाणपत्र क्र.

फोटो

वर्ष २०२६-२७ करिता ग्राह्य
आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकाच्या पात्रतेसाठी प्रमाणपत्र

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६अ, दिनांक ३१/५/२०२१ अन्वये
(आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकासाठी विहित केलेल्या १० टक्के आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी)

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री/श्रीमती/कुमारी .... श्री/श्रीमती .... यांचा/यांची मुलगा/मुलगी गाव/शहर .... तालुका .... जिल्हा/विभाग .... महाराष्ट्र चे रहिवासी आहेत. तो/ती .... जातीचे असून जात/पोटजात/वर्ग चे असून सदर जात महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, अनुसूचित जमाती, निरधीसूचित जमाती (वि.जा.), भटक्या जमाती (भ.ज.), विशेष मागास प्रवर्ग (वि.मा.प्र.) आणि इतर मागास वर्ग (इ.मा.व.) यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम,२००१ (सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ८) यामध्ये नमूद केलेल्या प्रवर्गांतर्गत होत नाही.

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभागाचा शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६ अ, दिनांक १२/०२/२०१९ अन्वये त्याच्या/तिच्या कुटुंबाचे सर्व स्त्रोतांचे वर्ष .... मधील एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रू. ..../- असून, सदर उत्पन्न रू.८,००,०००/- पेक्षा कमी आहे. त्यामुळे असे प्रमाणित करण्यात येत आहे की, तो/ती यांचा आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकामध्ये समावेश होतो.

ठिकाण :

दिनांक :

स्वाक्षरी :

नाव :

पदनाम :

हे प्रमाणपत्र अर्जकर्त्याने सादर केलेल्या खालील कागदपत्र/पुरावे यांच्या आधारावर निर्गमित करण्यात येत आहे.

१ ....
२ ....
३ ....

परिशिष्ट 'डी'

केंद्र सरकारच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार आजी माजी सैनिकांच्या पाल्यांना त्यांच्यासाठी राखीव असलेल्या जागेवर प्रवेश देण्यासाठीचा प्राधान्यक्रम

प्राधान्यक्रम १	लढाई दरम्यान शहीद झालेल्या संरक्षण दलातील कर्मचाऱ्यांच्या विधवा / पाल्य.
प्राधान्यक्रम २	लढाईत अपंगत्व आल्यामुळे सेवेतून कार्यमुक्त (boarded out) करण्यात आलेल्या कर्मचाऱ्यांचे पाल्य.
प्राधान्यक्रम ३	सेवेदरम्यान मृत्यु झालेल्या आणि ज्यांचा मृत्यू लष्करी सेवेशी संबंधित कारणांमुळे झाला आहे, अशा संरक्षण दलातील कर्मचाऱ्यांच्या विधवा / पाल्य.
प्राधान्यक्रम ४	सेवेदरम्यान अपंगत्व आल्यामुळे आणि ते अपंगत्व लष्करी सेवेशी संबंधित असल्यामुळे सेवेतून कार्यमुक्त (boarded out) करण्यात आलेल्या कर्मचाऱ्यांचे पाल्य.
प्राधान्यक्रम ५	शौर्य पुरस्कार (Gallantry Awards) प्राप्त माजी सैनिक आणि कार्यरत कर्मचाऱ्यांचे पाल्य. १. परमवीर चक्र २. अशोक चक्र ३. महावीर चक्र ४. किर्ती च्रक्र ५. वीर चक्र ६. शौर्य चक्र ७. सेना पदक, नौसेना पदक, वायुसेना पदक ८. मेन्शन-इन-डिस्पॅचेस (Mention-in-Despatches).
प्राधान्यक्रम ६	माजी सैनिकांची मुले / मुली (पाल्ये)
प्राधान्यक्रम ७	यांच्या पत्नी : १. कर्तव्य बजावताना (युध्दात किंवा कारवाईत) अपंग झालेले आणि सेवेतून कार्यमुक्त (boarded out) करण्यात आलेले संरक्षण दलातील कर्मचारी. २. सेवेदरम्यान अपंग झालेले आणि लष्करी सेवेमुळे आलेल्या अपंगत्वामुळे सेवेतून कार्यमुक्त (boarded out) करण्यात आलेले संरक्षण दलातील कर्मचारी. ३. शौर्य पुरस्कार प्राप्त माजी सैनिक आणि सेवेतील कर्मचारी.
प्राधान्यक्रम ८	सेवेतील कर्मचाऱ्यांची मुले / मुली (पाल्ये)
प्राधान्यक्रम ९	सेवेतील कर्मचाऱ्यांच्या पत्नी.

परिशिष्ट 'ई '

'स्कॅन करून संकेतस्थळावर अपलोड केलेल्या कागदपत्रांच्या प्रतींविषयी स्वयं घोषणापत्र'

अर्जदाराचा फोटो

मी .... श्री. .... यांचा मुलगा / मुलगी वय .... वर्ष, आधार क्रमांक (असल्यास) **............**.. व्यवसाय **...............**. राहणार **...............**.. याद्वारे घोषित करतो / करते की, मी संकेतस्थळावर अपलोड केलेल्या सर्व कागदपत्रांच्या प्रती खऱ्या आहेत. त्या खोटया असल्याचे आढळून आल्यास, भारतीय दंड संहिता आणि / किंवा संबंधित कायदयानुसार माझ्यावर खटला भरला जाईल व त्यानुसार मी शिक्षेस पात्र राहीन याची मला पूर्ण जाणीव आहे.

ठिकाण :- **..............**

अर्जदाराची सही **......................**

दिनांक :- **..............**

अर्जदाराचे नावः**......................**

परिशिष्ट ' एफ '

'उमेदवारांसाठी महत्वाच्या सूचना'

(१) प्रवेश अर्ज भरण्यापूर्वी **https://pg.agrimcaer.in** या संकेतस्थळावर **'Application Flow Chart'** या शिर्षाद्वारे दर्शविण्यात आलेल्या प्रवेश पध्दतीच्या टप्प्यांचे अवलोकन करावे.

(२) प्रवेश माहिती पुस्तिकेमधील मुद्दा क्र. १७ येथे नमूद करण्यात आलेल्या वेळापत्रकाचे नीट आकलन करावे.

(३) प्रवेश प्रक्रिया संपूर्णतः ऑनलाईन असल्याने **www.mcaer.org** किंवा **https://pg.agrimcaer.in** या संकेतस्थळावर उमेदवाराने प्रवेश अर्जाद्वारे वैयक्तिक व शैक्षणिक माहिती भरावी.

(४) संकेतस्थळावर प्रवेश अर्ज भरल्यानंतर स्वाक्षरी आणि आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रांच्या प्रती स्कॅन करून संकेतस्थळावर अपलोड कराव्यात.

(५) स्कॅन करून अपलोड केलेली कागदपत्रे वाचनीय असावीत. याची खातरजमा करूनच कागदपत्रे अपलोड करावीत. अपलोड केलेली कागदपत्रे वाचनीय नसल्यास ते ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत व त्याची जबाबदारी पूर्णतः उमेदवाराची असेल.

(६) **खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी तसेच महाराष्ट्राबाहेरील सर्व उमेदवारांसाठी रु.१५००/- तर महाराष्ट्रातील सामाजिक आरक्षित प्रवर्ग, दिव्यांग व अनाथ प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी रु.७५०/- प्रवेश अर्ज शुल्क आहे. सदरचे शुल्क नेट बँकींग, डेबिट कार्ड किंवा क्रेडीट कार्ड द्वारे भरावे. प्रवेश अर्ज भरल्यानंतर असे शुल्क भरण्याची व्यवस्था संकेतस्थळावर केलेली आहे. सदरचे शुल्क ना परतावा आहे.**

(७) उमेदवाराचे पासपोर्ट आकाराचे सध्याचे छायाचित्र स्कॅन करून संकेतस्थळावर अपलोड करावे.

(८) प्रवेश अर्जामधील माहिती योग्य असल्याची, त्याप्रमाणे कागदपत्रे अपलोड केल्याची व प्रवेश शुल्क भरल्याची खातरजमा झाल्यानंतरच प्रवेश अर्ज दाखल करण्याचे बटन दाबावे. एकवेळा दाखल झालेल्या प्रवेश अर्जामध्ये दुरुस्त्या / सुधारणा करता येणार नाहीत. याची उमेदवाराने नोंद घ्यावी.

(९) (अ) अंतरिम गुणवत्ता यादी प्रसिध्द झाल्यानंतर आपले नाव, प्रवर्ग, गुण, अधिभार इत्यादी माहिती अचूक आहे, याची संकेतस्थळाद्वारे खातरजमा करावी.

(ब) माहितीमध्ये काही त्रुटी निदर्शनास आल्यास, पुराव्यादाखल कागदपत्राचे स्कॅन करून अशा स्कॅन कागदपत्रांसह वेळापत्रकात दिलेल्या मुदतीमध्ये उमेदवाराने आपल्या 'लॉग-इन आय्डी' व 'पासवर्ड'च्या आधारे त्रुटीची ऑन लाईन पूर्तता करावी.

(१०) (अ) वेळापत्रकात नमूद केलेल्या दिनांकास प्रसिध्द केलेल्या महाविद्यालयनिहाय 'प्रवेश यादी'चे अवलोकन करावे.

(ब) **'वाटप यादी'मध्ये नाव असलेल्या उमेदवाराने आपल्या 'लॉग-इन आयडी'द्वारे 'तात्पुरते प्रवेश वाटपपत्र' (Provisional Allotment Letter) प्राप्त करून घ्यावे.**

(११) (अ) ज्या उमेदवारास प्रवेशाचे वाटप झालेले आहे, अशा उमेदवारास प्रवेश घ्यावयाचा असल्यास त्याने संकेतस्थळावर अपलोड केलेल्या सर्व कागदपत्रांच्या मूळ प्रती व आवश्यक त्या शुल्कासह संबंधित महाविद्यालयामध्ये, वाटपपत्रावर **(Provisional**

Allotment Letter) नमूद केलेल्या **<u>अंतिम दिनांकापर्यंत विहित वेळेत उपस्थित रहावे.</u>**

(ब) अशा उमेदवाराकडील आवश्यक ती मूळ कागदपत्रे महाविद्यालयाकडून तपासण्यात येतील व योग्य असल्यास उमेदवाराचा प्रवेश निश्चित करतील.

(१२) (अ) प्रवेश घ्यावयाचा असल्यास उमेदवाराने नियमानुसार शुल्क व आवश्यक ती मूळ कागदपत्रे महाविद्यालयात जमा करावीत.

(ब) ज्या उमेदवारांना शासनाकडून शुल्काची प्रतिपूर्ती होते, अशा उमेदवारांनी शुल्क भरु नये.

(क) प्रवेश घ्यावयाचा नसल्यास, **संकेतस्थळावर उमेदवाराच्या लॉग-इनद्वारे डेबीट कार्ड / क्रेडीट कार्ड / नेट बँकींगद्वारे रू.२००/- ऑनलाईन अदा करून प्रवेश नाकारता येईल.**

(१३) (अ) प्रवेशाची नोंदणी केल्यानंतर प्रवेश रद्द करावयाचा असल्यास संबंधित **महाविद्यालयाच्या सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांच्यामध्ये प्रवेश रद्द करण्याबाबत विनंती अर्ज सादर करावा.**

(ब) अशाप्रकरणी **प्रवेश माहिती पुस्तिकेतील मुद्दा क्र. ४.१९ नुसार आवश्यक ते शुल्क व मूळ कागदपत्रे महाविद्यालयाकडून परत घ्यावीत.**

(१४) उमेदवार स्वतः उपचारार्थ रूग्णालयात दाखल असल्यास व त्यास विहित मुदतीत प्रवेशासाठी उपस्थित राहणे शक्य नसल्यास अशावेळी उमेदवाराच्या गैरहजेरीत त्यास प्रवेश मिळू शकतो. मात्र उमेदवाराने अशाप्रसंगी एखाद्या व्यक्तीस स्वतःच्या स्वाक्षरीने प्राधिकृत करणे आवश्यक आहे. प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीने प्राधिकार पत्रासोबत उमेदवाराचे तात्पुरते वाटपपत्र, उमेदवाराची सर्व मूळ कागदपत्रे, संबंधित रुग्णालयाचे प्रमाणपत्र आणि आवश्यक ते शुल्क सोबत आणावे. प्राधिकार पत्राचा विहित नमुना **परिशिष्ट 'एच'** येथे देण्यात आला आहे. ही बाब, 'तिसऱ्या **प्रवेश फेरी**'च्यावेळी उमेदवार रूग्णालयात दाखल झालेला असल्यास त्यासाठीही लागू असेल.

(१५) ऑनलाईन प्रवेश अर्ज भरतांना मूळ कागदपत्रांच्या आधारे उमेदवारांने योग्य माहिती प्रवेश अर्जात द्यावी. चुकीची माहिती दिल्यास अशा चुकीच्या माहितीच्या आधारे झालेला प्रवेश रद्द करण्यात येईल.

(१६) ज्या विद्यार्थ्यांना स्वेच्छेने मरणोत्तर अवयव दान करावयाचे आहेत. त्यांनी **परिशिष्ट 'एल'** येथील 'मरणोत्तर अवयवदान संमती अर्ज' भरून महाविद्यालयाकडे द्यावा.

(१७) अपलोड केलेल्या कागदपत्रांच्या प्रतींच्या सत्यतेबाबत परिशिष्ट ' ई ' येथील नमुन्यात स्वयंघोषणापत्र संकेतस्थळावर अपलोड करणे अनिवार्य आहे.

(१८) शासन परिपत्रक, कृषी व पदुम विभाग, क्र. संकीर्ण - १५१७ / प्र.क्र.१८५ / ६-अे, दि.५/६/२०१७ अनुसार ज्या उमेदवारांचे मतदार यादीमध्ये नाव नोंदविलेले नाही, अशा उमेदवारांनी मतदार यादीमध्ये नाव नोंदविण्याविषयी हमी पत्र व नमुना ६, ७, ८ व ८-अ व्यवस्थित भरून प्रवेश घेतेवेळी संबंधित महाविद्यालयाकडे जमा करावे.

(१९) नैसर्गिक आपत्ती किंवा तांत्रिक अडचणींमुळे प्रवेश प्रक्रियेच्या नियोजित वेळापत्रकामध्ये किंवा इतर बाबींमध्ये बदल करावे लागतात. असे बदल किंवा सुधारणांबाबतच्या सूचना वेळोवेळी संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येतात. याकरिता उमेदवारांनी प्रवेश प्रक्रियेच्या कालावधीमध्ये संकेतस्थळावरील अद्ययावत सूचनांची माहिती घेत रहावी.

परिशिष्ट 'जी'

प्रवेश घेताना महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी त्यांना असणा-या स्वच्छताविषयक सवयी तसेच त्यांच्या घरी असणा-या स्वच्छता विषयक सुविधांची माहिती भरण्याचा नमुना

१	नाव	....
२	कायम रहिवासाचा पत्ता	....
३	कुटुंबाची माहिती	कुटुंबातील सदस्यांची संख्या- शौचालय वापर करणा-यांची संख्या-
४	शौचालयाची उपलब्धता	आहे ☐ नाही ☐ शौचालयाची उपलब्धता नसल्यास कारण- ....
५	हात धुण्याची सवय	जेवणापूर्वी- आहे ☐ नाही ☐
		असल्यास- साबणाने ☐ पाण्याने ☐ इतर ☐
		शौचानंतर- आहे ☐ नाही ☐
		असल्यास- साबणाने ☐ पाण्याने ☐ इतर ☐
६	वचननामा	शौचालयाची आवश्यकता व त्याचा सातत्याने वापर करण्याबाबतचे संस्थेने केलेले आवाहन मी वाचले व त्याबाबतचे महत्व मला मनापासून पटले आहे. मी याचे महत्व माझ्या घरातील सर्वांना समजावून सांगून **येत्या तीन महिन्यात** माझ्या घरी शौचालय बांधेन व सर्व जण त्याचा नियमित वापर करण्याचे वचन मी संस्थेस देत आहे.

दिनांक :-

स्वाक्षरी-

परिशिष्ट 'एच'

प्राधिकार पत्र

मी खाली सही करणार श्री./श्रीमती. .... प्रवेश अर्ज क्र........................., पदव्युत्तर प्रवेश प्रक्रिया २०२६-२७ अंतर्गत दि..................... ते दि. .... या कालावधीतील .... प्रवेश वाटप फेरीद्वारे मला तात्पुरते वाटप पत्र प्राप्त झाले आहे.

मी आपल्या निदर्शनास आणू इच्छितो की, मला दि. .... पासून .... (रूग्णालयाचे नाव व पत्ता) या रूग्णालयामध्ये उपचारार्थ दाखल करण्यात आले आहे आणि .... (महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता) महाविद्यालयामध्ये सदर वाटप फेरीस उपस्थित राहण्यास मी शारीरिकदृष्टया सक्षम नाही.

यास्तव माझा / माझी .... (नाते) श्री. / श्रीमती .... यांना वरील वाटप फेरीस उपस्थित राहण्याकरिता मी प्राधिकृत करीत आहे. त्यांनी माझ्या समक्ष खाली स्वाक्षरी केली आहे आणि त्यांच्याकडे त्यांचे छायाचित्र असलेले ओळखपत्रसुध्दा (photo identity) आहे.

आवश्यक वैद्यकीय प्रमाणपत्र, इतर कागदपत्रे व शुल्क मी त्यांच्याकडे सुपूर्द केलेले आहे.

परवानगी आणि विचार होण्यासाठी विनंती आहे.

आपला,

नामनिर्देशित केलेल्या व्यक्तीची स्वाक्षरी व नाव

उमेदवाराची स्वाक्षरी व नाव

प्रति,

सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य,

...

...

...

परिशिष्ट ‘आय’

'प्रवेश प्रक्रियेसंदर्भात महाविद्यालयांच्या सहयोगी अधिष्ठाता / प्राचार्य यांच्यासाठी महत्वाच्या सूचना'

(१) वाटपपत्रावर नमूद केलेल्या अंतिम दिनांकापर्यंत उमेदवार वाटप पत्र घेऊन आल्यानंतर, वाटप पत्रामध्ये नमूद केलेला उमेदवाराचा प्रवर्ग, गुण, महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला / स्थलांतराचा दाखला इत्यादीविषयक सर्व मूळ कागदपत्रे तपासावीत.

(२) (अ) आवश्यक ती सर्व कागदपत्रे उपलब्ध असल्यास उमेदवाराकडून नियमानुसार शुल्क भरुन प्रवेशाची नोंदणी करावी.

(ब) महाविद्यालयाच्या ‘लॉग इन’द्वारे संकेतस्थळावर प्रवेश दिल्याची नोंद करून ‘एबीएस, पुणे’कडे कळवावी.

(क) **ज्या उमेदवारांसंदर्भात शासनाकडून शुल्काची प्रतिपूर्ती होते, अशा उमेदवारांकडून शुल्क वसूल करू नये.**

(३) प्रवेशाची नोंदणी झाल्यानंतर विद्यार्थ्यास प्रवेश रद्द करावयाचा असल्यास प्रवेश माहिती पुस्तिकेतील मुद्दा क्र. ४.१९ येथे नमूद केलेल्या पध्दतीने कार्यपध्दती अवलंबावी आणि महाविद्यालयाच्या ‘लॉग इन’द्वारे नोंद करून ‘एबीएस, पुणे’ला आणि फॅक्सद्वारे संचालक (शिक्षण), कृषी परिषद यांना कळवावे.

(४) प्रवेश देतेवेळी उमेदवार आवश्यक कागदपत्रे सादर करू न शकल्यास अशा उमेदवाराचा प्रवेश फेटाळण्यात (Reject) यावा आणि लॉग इन आयडी व पासवर्डचा वापर करून प्रवेश फेटाळण्याचे कारण संकेतस्थळावर नमूद करण्यात यावे.

(५) प्रवेश फे-या सुरु झाल्यानंतर किमान पाच महिन्यांपर्यंत सर्व महाविद्यालयांनी लॉग इन आयडी व पासवर्डचा वापर करून संकेतस्थळावर माहिती अद्ययावत करत रहावी.

(६) उमेदवार स्वतः उपचारार्थ रूग्णालयात दाखल असल्यास व त्यास विहित मुदतीत प्रवेशासाठी / प्रवेश नाकारण्यासाठी उपस्थित राहणे शक्य नसल्यास अशावेळी उमेदवाराच्या गैरहजेरीत प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीने प्राधिकृत पत्रासोबत संबंधित रुग्णालयाचे प्रमाणपत्र, तात्पुरते वाटपपत्र, आवश्यक ती मूळ कागदपत्रे व योग्य ते शुल्क सादर केल्यास उमेदवारास त्याच्या गैरहजेरीत प्रवेश देण्यात यावा / प्रवेश नाकारण्यात यावा. ही बाब, **‘तिसऱ्या प्रवेश फेरी’**च्यावेळी उमेदवार रूग्णालयात दाखल झालेला असल्यास त्यासाठीही लागू असेल.

(७) मरणोत्तर अवयवदान करण्याविषयी विद्यार्थ्याची संमती असल्यास महाविद्यालयात प्रवेश घेतेवेळी अशा विद्यार्थ्यांकडून परिशिष्ट ‘एल’ येथील ‘मरणोत्तर अवयवदान संमती अर्ज’ भरून घ्यावा व महाविद्यालय ओळखपत्रावर ‘अवयवदाता’ अशी नोंद करावी.

(८) ज्या उमेदवारांचे मतदार यादीमध्ये नाव नोंदविलेले नाही, अशा उमेदवारांचे मतदार यादीमध्ये नाव नोंदविण्याविषयी उमेदवाराकडून हमी पत्र व नमुना ६, ७, ८ व ८-अ व्यवस्थित भरून घेऊन शासन परिपत्रक, कृषी व पदुम विभाग, क्र. संकीर्ण-१५१७/प्र.क्र.१८५/६-अे, दि.५/६/२०१७ अनुसार कार्यवाही करावी.

परिशिष्ट 'जे'

AFFIDAVIT BY THE STUDENT

I, *(full name of student with admission / registration / enrolment number)* s/o d/o Mr./Mrs./Ms. ______________________________________, having been admitted to ______________*(name of the institution)* ___________, have received a copy of the UGC Regulations on Curbing the Menace of Ragging in Higher Educational Institutions, 2009, (hereinafter called the ''Regulations'') carefully read and fully understood the provisions contained in the said Regulations.

2) I have, in particular, perused clause 3 of the Regulations and am aware as to what constitutes ragging.

3) I have also, in particular, perused clause 7 and clause 9.1 of the Regulations and am fully aware of the penal and administrative action that is liable to be taken against me in case I am found guilty of or abetting ragging, actively or passively, or being part of a conspiracy to promote ragging.

4) I hereby solemnly aver and undertake that

a) I will not indulge in any behaviour or act that may be constituted as ragging under clause 3 of the Regulations.

b) I will not participate in or abet or propagate through any act of commission of omission that may be constituted as ragging under clause 3 of the Regulations.

5) I hereby affirm that, if found guilty of ragging, I am liable for punishment according to clause 9.1 of the Regulations, without prejudice to any other criminal action that may be taken against me under any penal law or any law for the time being in force.

6) I hereby declare that I have not been expelled or debarred from admission in any institution in the country on account of being found guilty of abetting or being part of a conspiracy to promote, ragging; and further affirm that, in case the declaration is found to be untrue, I am aware that my admission is liable to be cancelled.

Declared this ______ day of _____________ month of ___________ year.

____

Signature of deponent
Name :

VERIFICATION

Verified that the contents of this affidavit are true to the best of my knowledge and no part of the affidavit is false and nothing has been concealed or misstated therein.

Verified at *(place)* on this the *(day)* of *(month), (year).*

Signature of deponent

Solemnly affirmed and signed in my presence on this the *(day)* of *(month)*, *(year)* . after reading the contents of this affidavit.

OATH COMMISSIONER

परिशिष्ट 'के'

तिसऱ्या प्रवेश फेरीची कार्यपध्दती

'तिसऱ्या प्रवेश फेरी'पूर्वी राबविण्यात आलेल्या प्रवेश फे-यांद्वारे प्रवेश मिळालेल्या उमेदवारांनी नोंदणी न केल्याने अथवा इतर कारणाने जागा रिक्त असल्यास अशा रिक्त जागांसाठी दि. ०७ व ०८ सप्टेंबर,२०२६ या कालावधीत कृषी महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे येथे खालील कार्यपध्दतीने 'तिसऱ्या प्रवेश फेरी'ची प्रक्रिया राबविण्यात येईल.

यापूर्वी राबविण्यात आलेल्या प्रत्येक प्रवेश फेरीतील अंतिम गुणवत्ताविषयक प्रवर्गनिहाय (Categorywise Last Merit) तपशील व अद्ययावत रिक्त जागांचा प्रवर्गनिहाय तपशील मे. ॲनालिटीका बिझीनेस सोल्युशन्स, पुणे यांच्याकडून **www.mcaer.org** व **https://pg.agrimcaer.in** या संकेतस्थळावर दि. ०२ सप्टेंबर,२०२६ रोजी प्रसिध्द करण्यात येईल.

गुणवत्ता यादीत समाविष्ट असलेले आणि चालू शैक्षणिक वर्षाच्या पदव्युत्तर प्रवेश प्रक्रियेद्वारे प्रवेशित नसलेले (not admitted) उमेदवार 'तिसऱ्या प्रवेश फेरी'करिता पात्र असतील. अशा पात्र उमेदवारांनी तसेच चारही कृषी विद्यापीठांतील प्रवेश प्रक्रियेशी संबंधित अधिकारी/कर्मचाऱ्यांनी खालील बाबी विचारात घ्याव्यात.

(१) **चारही कृषी विद्यापीठातील पदव्युत्तर महाविद्यालयांच्या तिसऱ्या प्रवेश फेरीची प्रक्रिया कृषी महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे येथे राबविण्यात येईल.**

(२) चारही कृषी विद्यापीठातील प्रवेश प्रक्रियेशी संबंधित अधिकारी / कर्मचारी यांनी प्रवेशित विद्यार्थ्यांकडील कागदपत्रे, आवश्यक ते शुल्क व इतर संबंधित बाबी प्राप्त करून घेण्यासाठी दि. ०७ व ०८ सप्टेंबर,२०२६ या कालावधीत कृषी महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे येथे उपस्थित रहावे.

(३) संकेतस्थळावरील रिक्त जागांचा तपशील विचारात घेऊन कृषी महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे येथे दि. ०७ व ०८ सप्टेंबर,२०२६ **या कालावधीत सकाळी ९.०० ते ११.०० या कालावधीत** आवश्यक ती सर्व मूळ कागदपत्रे व शुल्कासह उमेदवारांनी उपस्थित राहावे.

(४) **सकाळी ९.०० ते ११.०० या वेळेत उपस्थित असलेल्या उमेदवारांची प्रवर्गनिहाय गुणवत्ता यादी तयार करून ती नोटीस बोर्डवर प्रसिध्द करावी.**

(५) प्रथमतः बिंदुनामावलीतील बिंदुचा क्रम व त्यानुसार उपलब्ध जागा विचारात घेऊन संबंधित प्रवर्गातील गुणवत्तेप्रमाणे प्रवेश देण्यात यावेत. यानंतर बिंदुचा क्रम नसलेल्या रूपांतरीत (CR,CO) जागांवर गुणवत्तेनुसार प्रवेश देण्यात यावेत.

(६) **आरक्षित प्रवर्गातील रिक्त जागांसाठी संबंधित प्रवर्गाच्या उमेदवारांनाच प्राधान्यक्रमाने प्रवेश देण्यात यावेत.** संबंधित आरक्षित प्रवर्गाचे उमेदवार उपलब्ध नसल्यास, शासन निर्णय, कृषी व पदुम विभाग, क्र.मकृवि-२०१०/प्र.क्र.१५५/७अे, दि.२०/१०/२०११ मधील परिशिष्ट २ येथील रूपांतराच्या कार्यपध्दतीनुसार अशा रिक्त जागांवर 'तिसऱ्या प्रवेश फेरी'च्या शेवटच्या दिवशी म्हणजेच **दि. ०८ सप्टेंबर ,२०२६ रोजी** उपस्थित असलेल्या इतर उमेदवारांना गुणानुक्रमाने प्रवेश देण्यात यावेत. सदर शासन निर्णय कृषी परिषदेच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.

(७) योग्य त्या उमेदवाराची प्रवेशासाठी निवड निश्चित झाल्यास त्याप्रमाणे 'एबीएस, पुणे' **यांच्या संकेतस्थळावर नोंदणी करून 'लॉग इन'द्वारे संबंधित उमेदवारास प्रवेश द्यावा.** यासाठी संगणक आज्ञावलीद्वारे योग्य ती सुविधा उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी 'एबीएस, पुणे' यांची असेल.

(८) 'तिसऱ्या प्रवेश फेरी'द्वारे प्रवेश मिळालेल्या उमेदवारास त्याच्या 'लॉग इन'मध्ये प्रशासकीय कारणास्तव 'एबीएस, पुणे'ने तात्पुरते 'प्रवेश वाटप पत्र' उपलब्ध करून द्यावे.

(९) 'तिसऱ्या प्रवेश फेरी'च्या कालावधीमध्ये उमेदवाराने प्रवेश रद्द केला असल्यास किंवा इतर कारणामुळे प्रवेश रद्द केल्यास, यामुळे रिक्त झालेली जागा त्याच दिवशी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावी, मात्र त्याच दिवशी भरण्यात येऊ नये. अशी रिक्त जागा दुस-या दिवसापासून प्रवेशाकरिता उपलब्ध करून देण्यात यावी. ('तिसऱ्या प्रवेश फेरी'च्या शेवटच्या दिवशी रिक्त होणा-या जागांसंदर्भात ही बाब लागू नसेल.)

<u>परिशिष्ट ‘एल’</u>

<u>‘ मरणोत्तर अवयवदान संमती अर्ज ’ (ऐच्छिक)</u>

मी नाव श्री / श्रीमती .... प्रवेश अर्ज क्र. .... स्वेच्छेने लिहून देतो की, माझ्या मरणोत्तर माझे अवयव दान करण्यासंबंधी मी संमती देत आहे.

ठिकाण :	स्वाक्षरी ....
दिनांक :	नाव- ....
	अर्ज क्रमांक ....

परिशिष्ट 'एम'

पदव्युत्तर पदवी प्रवेश प्रक्रिया २०२६-२७ अंतर्गत नोडल अधिकारी व त्यांचे संपर्क क्रमांक, ई-मेल पत्ते यांचा तपशील

अ. क्र.	अभ्यासक्रम	नोडल अधिकाऱ्याचे नाव	भ्रमणध्वनी क्रमांक व ई-मेल पत्ता
१.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान)- राहुरी	**डॉ. पी. के. लोखंडे**	**८२७५४५१५९६** pklokhande@gmail.com adpgimpkv@gmail.com
२.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), पुणे	**डॉ. सी. एस. चौधरी**	**९४२१८८७०१९** Charudatta.abs@gmail.com
३.	एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन)- पुणे	**डॉ. वाय. सी. साळे**	**८३०८४२८९८३** yashwant-444@rediffmail.com
४.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या)- कोल्हापूर	**डॉ. एम. एस. मोटे**	**९४२३८६५०७०** **०२३१/२६०५८५२** ad@ackolhapur.edu.in kohapuracd@gmail.com
५.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), धुळे	**डॉ. आर. आय. देसले**	**९४२३१६६१९२** **०२५६२-२३०३६६** desalerahul@yahoo.co.in
६.	एम्. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)- राहुरी	**डॉ. पी. बी. कदम**	**९४२३४३८५८९** pbkmpkv@gmail.com
७.	एम्.एस्सी. (कृषी), डॉ. शरदचंद्र पवार कृषी महाविद्यालय, बारामती	**श्रीमती प्रा.पी.जी. पाटील**	**९८८११४९४६७** pg1980patil@gmail.com
८.	एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), डॉ. शरदचंद्र पवार कृषी महाविद्यालय, बारामती	**श्री. बी. डी. वर्शिल**	**९४२२५१९१६४** varshilpb@gmail.com
९.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), एम्.एस्सी. (वनशास्त्र), एम्. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी), एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान)- अकोला	**श्री. व्ही. टी. कोगदे**	**९४०३०४८५१५** adpgi@pdkv.ac.in
१०.	एम्.एस्सी. (कृषी)- श्री शिवाजी कृषी महाविद्यालय, अमरावती	**डॉ. एस. एस. ठाकरे**	**९७६७८२४३८१** drsandipthakare@gmail.com
११.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन)- नागपूर	**डॉ. पी. पी. वानखडे**	**९४२०५२०९०९** pushkarwankhade@pdkv.ac.in

अ. क्र.	अभ्यासक्रम	नोडल अधिकाऱ्याचे नाव	भ्रमणध्वनी क्रमांक व ई-मेल पत्ता
१२.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), वनामकृवि, परभणी	**डॉ. आर. व्ही. चव्हाण**	**९४२३६१५४६०** chavanrv@vnmkv.ac.in
१३.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या), लातूर	**डॉ. व्ही. के. भामरे**	**९८२२१८७२४८** drvijaybhamare@gmail.com
१४.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या)- बदनापूर जि.जालना	**डॉ. ए. ए. चौधरी**	**७५८८५९८२६१** archubkharat@gmail.com
१५.	एम्.टेक. (अन्न तंत्रज्ञान)- परभणी	**डॉ. ए. एस. गाढे**	**९४२१४५९४६१** adptechnology@gmail.com
१६.	एम्. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)- परभणी	**डॉ. व्ही. के. इंगळे**	**९९००९३१२१४** vkingle@vnmkv.ac.in
१७.	एम्.एस्सी. (सामुदायिक विज्ञान)- परभणी	**डॉ. शंकर पुरी**	**९३२६१०६०३६** Sgpuri2@gmail.com
१८.	एम्.बी.ए. (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन)- चाकूर	**डॉ. ए. एम. राठोड**	**८८०५८२३०२९** amarathod@vnmkv.ac.in
१९.	एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान), लातूर	**डॉ. एस. आर. भालेराव**	**९९२२५१५४०४** sarikasshende@gmail.com
२०.	एम्.एफ्.एस्सी. (मत्स्यशास्त्र)- शिरगाव, रत्नागिरी	**डॉ. डी. आय. पठाण**	**९४२२४४१३२२** adfisheries@dsbkkv.ac.in
२१.	एम्.एस्सी. (कृषी), एम्.एस्सी. (कृषी) (आण्विक जीवशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान), दापोली	**डॉ. एम. बी. निकम**	**८८५०२९५२०२** adacddapoli@rediffmail.com
२२.	एम्. टेक्. (कृषी अभियांत्रिकी)- दापोली	**डॉ. ए. ए. जाधव**	**९४२३०४८५९७** adcaet@dbskkv.ac.in
२३.	एम्.एस्सी. (वनशास्त्र)- दापोली	**डॉ. व्ही. एम. म्हैस्के**	**९३२५२९८८६२** educofdap@rediffmail.com
२४.	एम्.एस्सी. (उद्यानविद्या)- दापोली	**डॉ. एस. बी. थोरात**	**७५८८६९६५६९** adcohd@rediffmail.com adcohdapoli@bskkv.ac.in
२५.	एम्.एस्.सी. (काढणी पश्चात व्यवस्थापन)- रोहा	**डॉ. एस. बी. स्वामी**	**९५४५४४१९७९** **९४२१६१००८२** swami_shrikant1975@yahoo.co.in
२६.	शरदचंद्रजी पवार कृषी महाविद्यालय, खरवते दहिवली ता.चिपळूण (सावर्डे) जि.रत्नागिरी	**डॉ. एस. ए. पाटील**	**९१४६५७२४८८४** **९४२३२९६८६८** Spcollegeofagriculture@rediffmail.com